ކޮންސޮލިޑޭޓް ކުރެވިފައި
20 ޖުލައި 2020

بسم الله الرحمن الرحيم

MALDIVES
INLAND REVENUE
AUTHORITY

އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު 2020/R-21

މިއީ އަންނަނިވި ލިޔުންތައް އެއްކޮށްލުމުން މި ގަވާއިދު އޮންނާނެ ގޮތް ދައްކުވައިދޭ ލިޔުމެކެވެ.

ގަވާއިދު / ޓެކްސް ރޫލިންގ ނަންބަރު	ތަފްސީލު	ނެރުނު ތާރީހު	އިސްލާހުގެނެވުނު މާއްދާ
2020/R-56	އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދަށް ފުރަތަމަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު	20 ޖުލައި 2020	• 100-1 ވަނަ މާއްދާ (އިންޓެރިމް ޕޭމަންޓް ހިސާބުކުރުން) އަދި 102-1 ވަނަ މާއްދާ (ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްތައް މީރާއަށް ހުށަހެޅުން) ގެ ގޮތުގައި އާ މާއްދާތަކެއް އިތުރުކުރުން. • 99 ވަނަ މާއްދާ (އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން) އަދި 122 ވަނަ މާއްދާ (ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަދީފައިވާ އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑްތައް) އިސްލާހުކުރުން.

އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

ތަޢާރުފާއި ނަން

1. (ހ) މިއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 25/2019 (އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މިރާގެ ބޯޑަށް ލިބިދޭ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދެކެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ "އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު" އެވެ.

މަޤްޞަދު

2. މި ގަވާއިދުގެ މަޤްޞަދަކީ، ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމާއި ގޮތް މަގުފަހިކުރުމާއި އެ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ޤާނޫނާ ހިލާފު ފަރާތްތަކުން އިދާރީކުރުމުގައިވާނެ ގޮތް ކަނޑައެޅުމާއި ޤާނޫނުގައިވާ ކަންކަން ތަންފީޛުކުރުމަށް ބޭނުންވާ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް ކަނޑައެޅުމެވެ.

ދެވަނަ ބާބު

ރަޖިސްޓްރޭޝަން

ރަޖިސްޓްރޭޝަނަށް އެދި ހުށަހެޅުން

3. (ހ) ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، "އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސް ރަޖިސްޓްރޭޝަން" (MIRA 117) ފޯމު ފުރިހަމަކޮށްގެން، އެ ފޯމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާ އެކުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 18/2014 (ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން، އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސަށް ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް، "އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސް ރަޖިސްޓްރޭޝަން" (MIRA 117) ފޯމު މިރާއަށް އިތުރަށް ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅަންވާނީ، "އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ރަޖިސްޓްރީކުރުން" (MIRA 118) ފޯމު ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު، އެ ފޯމުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާ އެކުގައެވެ.

(ރ) ނުއުފުލޭ މުދަލަކުން ލިބޭ އާމްދަނީއާ ގުޅިގެން، ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނީ އެ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ ވެރިފަރާތުގެ ނަމުގައެވެ.

4. އުޖޫރަ ނޫން އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުން

(ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 18/2014 (ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ފަރާތްތައް، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި މާނަކޮށްދީފައިވާ ޕާޓްނަރޝިޕްތަކަށް މި ގަވާއިދުގައި ހަވާލާދެވޭނީ "ޓެކްސް ޕާޓްނަރޝިޕް" މި ގޮތަށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ޓެކްސް ޕާޓްނަރޝިޕްތައް އަންނަނިވި ޝަރުތުތަކެއް ފުރިހަމަވާނަމަ ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(1) ވިޔަފާރި ޙަރަކާތެއް ހިންގުމަށް ސަރުކާރުގެ އިދާރާއަކުން ނުވަތަ ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާއަކުން އެ މިފަދައިން ނުވަތަ އެ ޓެކްސް ޕާޓްނަރޝިޕަށް ހުއްދައެއް ނުވަތަ ލައިސަންސެއް ދޫކޮށްފައިވުން؛ ނުވަތަ

(2) އެ މީހާ ނުވަތަ އެ ޓެކްސް ޕާޓްނަރޝިޕުން އެއްވެސް މީހަކަށް ދޭ އުޖޫރައިން، ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ 1 (އެކެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ތިބުން؛ ނުވަތަ

(3) އެ މީހާ ނުވަތަ އެ ޓެކްސް ޕާޓްނަރޝިޕުން ހިންގާ ހުރިހާ ވިޔަފާރި ޙަރަކާތަކުން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި މަހުގެ ވިއްކުން އެވްރެޖްކޮށް އެ މީހާ ނުވަތަ އެ ޓެކްސް ޕާޓްނަރޝިޕަށް ލިބޭ ޖުމްލަ އާމްދަނީ -/40,000 (ސާޅީސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވުން.

(ރ) މި މާއްދާގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ މީހާ، ނުވަތަ ޖޮއިންޓް ޕާޓްނަރޝިޕަކުން، ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ފަދަ ފައިސާއެއް ދައްކާނަމަ، އެ މީހާ ނުވަތަ އެ ޖޮއިންޓް ޕާޓްނަރޝިޕް ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

5. ދާއިމީ މަރުކަޒެއް ގެދުވެފައިނުވާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން

މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މާނަކޮށްދީފައިވާ ފަދަ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް ގެދުވެފައިނުވާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

6. އާމްދަނީ ނުލިބޭ ފަރާތްތަކާއި އިސްތިސްނާ އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުން

(ހ) އެއްވެސް އާމްދަނިއެއް ނުލިބޭ ފަރާތެއްނަމަ، ނުވަތަ އެ ފަރާތަކަށް ލިބޭ ހުރިހާ އާމްދަނިއަކީ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ އާމްދަނީ ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ފަރާތުން ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅަން ލާޒިމުވާނީ އެ ފަރާތަކީ ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ 1 (އެކެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މުވައްޒަފުން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތެއްނަމައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާއަށް އަމަލުކުރާނީ މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 5 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

7. އުޖޫރަ ލިބޭ މީހުން ރަޖިސްޓަރީކުރުން

(ހ) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހުން ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހެޅުމަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

(ށ) އެ ފަރާތުން އުޖޫރަ ދޭ މީހުން ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހެޅުމަށް، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުވާނީ އަންނިވި ޙާލަތްތަކުގައެވެ.

(1) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގައި އެވްރެޖްކޮށް މަހެއްގެ މައްޗަށް، ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި -/60,000 (ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާ ނުވަތަ އެއަށްވުރެ އިތުރަށް ދޭނެކަމަށް އަންދާޒާކުރެވޭނަމަ؛ ނުވަތަ

(2) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ވިދިވިދިގެން 2 (ދޭއް) މަހުގައި، ކޮންމެ މަހަކުން، ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި -/60,000

(ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާ ނުވަތަ އެއަށްވުރެ އިތުރަށް އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން
ދިނުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތައް ފުރިހަމަވެގެން އެ ފަރާތުން އުޖޫރަ ދީ އެއްވެސް މީހެއް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހެޅުން ލާޒިމުވެއްޖެނަމަ، އެ ފަރާތުން އުޖޫރަ ދީ މީހުންގެ ތެރެއިން ވިޔަފާރިވެރިންގެ ބެލެންސް ބަޔާންކުރާ އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އެވްރެޖްކޮށް މަހަކު މައްސަލަ -/30,000 (ތިރީސް ހާސް) ރުފިޔާ ނުވަތަ އެއަށްވުރެ އިތުރަށް އުޖޫރަ ދީ އެންމެން ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، 1 (އެކެއް) ފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއްނަމަ، އަދި އުޖޫރަ ދީ އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެ މީހާ ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ފުރަތަމަ ދުވަހުން ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) އަށް ޢަމަލުކުރުމުގައި 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގައި، އުޖޫރަދީފައިވާ މަހެއްގެ މައްޗަށް އެ މީހަކަށް ލިބޭ ޖޫރިމަނާ އަދަދަކީ -/40,000 (ސާޅީސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވާނަމައެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް މީހަކު، ފައިސާވެރިޔާ 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެވްރެޖްކޮށް މަހަކު ލިބޭ އަދަދަކީ -/60,000 (ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވާނަމަ، ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

8. މި ބާބުގެ ދަށުން މާއްދާއެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުރިހާ ސަބަބުތައް ފުރިހަމަކުރިޔަސް ނަމަވެސް، ފަރުދުން ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކަށް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި ލިބޭން ޖޫރިމަނާ އަދަދަކީ -/500,000 (ފަސް ލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވެއްޖެނަމަ، އެ ފަރާތުން ފެށުނު ދުވަހުން ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ޖޫރިމަނާ އަދަދަށް ބަލައި ރަޖިސްޓަރީކުރުން

9. މި ބާބުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެ ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް ފެށުނު ހިނގާ ކޮންމެ ފަރާތަކުން ވެސް ފެށުނު ދުވަހުން ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުން

ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހަޅަން ނުޖެހުން

10. މި ބާބުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށާ ދުވަހާ ހަމައަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކުން އަލުން ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.

މަޢުލޫމާތު ބަދަލުވުން

11. (ހ) ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއްގެ ރެޖިސްޓްރޭޝަނާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތަކަށް ބަދަލެއް އަތުވެއްޖެނަމަ، އެ ބަދަލުއައި ތާރީޚުން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މީރާއިން ކަނޑައަޅާ ފޯމުގައި އެ ފަރާތުން މީރާއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތަކުން، އެ ފަރާތުން އުޅޭ ދޭ ވިޔަފާރީގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ މިހާރު އެ ފަރާތުން ދިރިއުޅޭ ވަޒީފާ ދޭ މަޢުލޫމާތަކަށް ބަދަލު އަތުވެއްޖެނަމަ، އެ ބަދަލުއައި މީރާއަށް ލިޔުމުން މީރާއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ނ) އުޅުނު ދޭ ވިޔަފާރިކުރުން އުޅުނު ފިޔަވާ މިހާރު ރަޖިސްޓްރީގައި ވަކިން، އުޅުނު ފިޔަވާ މީރާއިން ކަނޑައަޅާ އެންމެހާ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މީރާއިން ކަނޑައަޅާ އުޅުނު ފިޔަވާ މިހާ އެ ކަން މީރާއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ރ) އުޅުނު ދޭ ވިޔަފާރިކުރުން އުޅުނު ފިޔަވާ މިހާރު ރަޖިސްޓްރީގައި ވަކިން، އެ މީހާ އިތުރު ވަޒީފާއެއް އަދާކުރަމުން އައި އެ ވަޒީފާ ދޫކޮށް ވަކިވުން އެ ކަން މީރާއަށް އަންގާވައި ނުވާނަމަ، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މީރާއިން ކަނޑައަޅާ އުޅުނު ފިޔަވާ މިހާ އެ ކަން މީރާއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

ރަޖިސްޓްރީ އުވިގެންދިއުން

12. (ހ) ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ މީހެއް މަރުވެއްޖެނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 109 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކަމާގެ ވާރިސުން މީރާއަށް އެ ކަން އެންގުމުން، އެ މީހާ ރަޖިސްޓްރީ އުވިގެންދާނެއެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ކުންފުންޏެއް، ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީއެއް އުވައިލުމުން، އެ ފަރާތެއް ރަޖިސްޓްރީ އުވިގެންދާނެއެވެ.

(ނ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ދާއިމީ މަރުކަޒުތައް ގުދަނުތަކާއި ކުރަމުންދާ ވިޔަފާރި ނިމުމަކަށް އަލުވެއްޖެނަމަ، އެ ދާއިމީ މަރުކަޒުތަކުގެ ވިޔަފާރިން ރަޖިސްޓްރީން އުނިކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ތިންވަނަ ބާބު

އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ނުހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާ

އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ނުހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާ

13. ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ ބާވަތްތަކުގައި އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ފައިސާއިން ނޫން ގޮތަކަށް ޚިދުމަތްދޭ އަންނަނިވި އިނާޔަތާއި މަންފާ ނުހިމެނެއެވެ.

(ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2009 (ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބުގެ މުސާރައާއި އެހެނިހެން އިނާޔަތްތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 9 ވަނަ މާއްދާއާއި 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިނާޔަތް؛

(ށ) ދަތުރުކުރުން، ސަފާރަތުގެ ހިދުމަތުގެ މުދަލުގެ އެއްފަހަރު ދިނަކަށް ޚިދުމަތްދޭ ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން؛

(ނ) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ޚިދުމަތްދިނުމަށާ ބެހޭގޮތުން، އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަހަމަ ކަމާއެކު ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިނާޔަތާއި މަންފާ؛

(1) ކެއިންބުއިން؛

(2) މުސާފިރުވުމާއި ކުލިވަރު.

(ރ) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ ތަން ފިހާރައި އެހެން ތަނެއްގައި ނަމަވެސް، އާންމު އުސޫލުން ޤާނޫނެއް ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިގެން ހަމައެކަނި ބަޔާންކުރަން ހަމަހަމަ ކަމާއެކު ޚިދުމަތް ކެއިންބުއިން؛

(ބ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް، އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި، ހަމައެކަނި މުވައްޒަފުން ބޭނުންކުރުމަށް ހާއްސަކޮށްދީފައިވާގެން އަދި މުވައްޒަފުން ފިޔަވައި އެހެން މީހަކަށް އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ ނުދޭ އަދި މުވައްޒަފުން ފިޔަވައި އެހެން މީހަކަށް ދިރިއުޅުމުގެ ގޮތުން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ޚަރަދުކޮށްދޭ ދިރިއުޅޭ ތަން؛

(ޅ) ދައުލަތުގެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށް އެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކުގެ މަރުކަޒުއެއްގައި ނުވަތަ އޮފީހެއްގައި ނުވަތަ ޕޯސްޓެއްގައި ފޯރުކޮށްދޭ ދިރިއުޅޭ ތަން؛

(ކ) ދައުލަތުގެ އޮފީހަކާއި ވެއިލާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހުރި ތަންތަނުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހަކަށް ދައުލަތުން ފޯރުކޮށްދޭ ދިރިއުޅޭ ތަން؛

(އ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް، އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސައްކަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަން މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށް ފިޔަވައި އެހެން ތަނެއްގައިނަމަ، އަދި އެހެން ދިރިއުޅެން އެ ތަނުގައި ނިދާނަމަ، ވަޒީފާގެ މަސައްކަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާ ތަނަށް ގޮސްއައިސްކުރުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ ދަތުރުފަތުރު؛

(ވ) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސައްކަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާ ތަން ފިޔަވައި އެހެން ތަނަކަށް، ހަމައެކަނި ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި 1 (އެކެއް) އަހަރަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ދިއުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ ދަތުރުފަތުރާއި ކެއުމާއި ހުރުން؛

(މ) މި މާއްދާގެ (ވ) އަށް އަމަލުކުރާއިރު، މި މާއްދާގެ (ކ) އާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

(ފ) މުވައްޒަފުންގެ މެދުގައި އޮންނަ ގުޅުން ބަދަހިކުރުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ތަފާތުކުރުމެއް ނެތި މުވައްޒަފުންނަށް ބައިވެރިވެވޭ ގޮތަށް އަދި އެ ކަމަށް ހިނގާ ޚަރަދު ވަކިވަކި މުވައްޒަފުންނަށް ކަނޑައެޅިގެން އެލަވަންސް ނުކުރާ، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭގައި ބާއްވާ ރަސްމިއްޔާތު ބަރާބަރުކޮށްތައް؛

(ދ) އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް ހަމަވާ، އިންޝުއަރަންސް ނުލާ ނުވަތަ އެކަށީގެން މާލީ އިންޝުއަރަންސް ޕްރީމިއަމް ކުޑަ ޕްރީމިއަމްގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދައްކާ

އިންޓްރެސްޓް ނުވަތަ އެޑްވާންސްގެ އިންޓްރެސްޓް (އެއް ވަގުތެއްގައި 1 (އެކެއް) ލޯން ނުވަތަ އެޑްވާންސްއަށްވުރެ ގިނަ ނުވާގޮތަށް)؛

(1) ލޯން ނުވަތަ އެޑްވާންސް އަނބުރާ ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތު 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހަށްވުރެ އިތުރުނުވުން؛ އަދި

(2) ލޯން ނުވަތަ އެޑްވާންސްގެ ޕްރިންސިޕަލް އަދަދު -/50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުނުވުން.

(ރ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތަކުން ފޯރުކޮށްދޭ، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ކުރާ މަސައްކަތުގައި ދާންޖެހޭ އަންނައުން، އެ އަންނައުނަކީ މަސައްކަތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަ އަދި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުން ބޭރުގައި އާންމުކޮށް ލިބެން އެކަށީގެންވާ އަންނައުނެއްނުވާނަމަ؛

(ބ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދޭ އެވޯޑް، އަހަރަކަށް ދެވޭ ޖުމްލަ އަދަދު -/5,000 (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ؛

(ޅ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2007 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ވަރކް ވިޒާ ހެއްދުމުގެ ނުވަތަ އައުކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ހަދާ މެޑިކަލް ޗެކަޕެއް؛

(ކ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2007 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ މެޑިކަލް އިންޝުއަރަންސް؛

(އ) މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި އުނިކަމެއް ދިމާވާ ހާދިސާއަކާ ގުޅިގެން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ސިއްޙަތަށް ލިބޭ ގެއްލުމަކަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދެވޭ ބޭސްފަރުވާ؛

(ވ) ވިސާއިން ނޫން ގޮތުން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އިނާމުތަކާއި މަންފާ، މަހަކަށް ދެވޭ ޖުމްލަ އަދަދު -/1,000 (އެއް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ.

ފަސްވަނަ ބާބު

އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ބައެއް އިނާޔަތާއި މަނާފާ

އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ބައެއް އިނާޔަތާއި މަނާފާ

14. މި ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ނުހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަނާފާތައް ފިޔަވައި، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ދޭ ކޮންމެ އިނާޔަތެއް މަނާފާއެއް އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަނާފާއެވެ. އަދި މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިނާޔަތާއި މަނާފާތަކަކީ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ އިނާޔަތްތަކާއި މަނާފާތަކެއް ނޫނެވެ.

ހިސާބުކުރާ އިނާޔަތާއި މަނާފާގެ އަދަދުން ބައެއް އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ދައްކުން

15. މި ބާބުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، މި ބާބުގެ ދަށުން ހިސާބުކުރާ އިނާޔަތާއި މަނާފާގެ އަދަދުން އެއްވެސް ބައެއް އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ދައްކާނަމަ، އެ އަދަދަކީ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަނާފާއެއް ނޫނެވެ.

ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ދޭ އުޖޫރައާއި ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށް ލިބޭ އުޖޫރަ

16. (ހ) މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް އިނާޔަތެއް މަނާފާއެއް ދެނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުންނަމަ ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކުންނަމަ އެ އިނާޔަތާއި މަނާފާގެ މިންވަރަކީ، އެ އިނާޔަތާއި މަނާފާގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއެވެ.

(ށ) މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް އިނާޔަތާއި މަނާފާއެއް ލިބެނީ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށްނަމަ ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކަށްނަމަ، އެއީ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ލިބޭ އިނާޔަތާއި މަނާފާއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތް" ގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކޮންޓްރޯލްކުރާ ނުވަތަ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރާ ހިންގާ ނުވަތަ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ މުވައްޒަފުން ތަމްސީލުކުރާ ކުންފުނި، ޖަމްޢިއްޔާ، ޖަމާޢަތް، ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީ ފަދަ ތަންތަން ހިމެނެއެވެ.

ދިރިއުޅޭ ތަން

17. އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ދިރިއުޅޭ ތަނުގެ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަނާފާގެ އޭގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(ށ) އެ ތަނަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ތަނެއްނަމަ، ނުވަތަ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ ތަނެއްނަމަ ނުވަތަ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ އަތުން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ތަނެއްނަމަ އެ ތަނުގެ ކުލީގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު.

(ނ) އެ ތަނަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތެއްގެ އަތުން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ތަނެއްނަމަ، އެ ތަނަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދައްކާ ކުލި.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ތަނަކީ ފަރުނިޝްޑް ތަނެއް ނޫންނަމަ އަދި އެ ތަނުގެ ފަރުނިޗަރު އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދޭނަމަ، ފަރުނިޗަރު ނުހިމަނައި، އެ އަކުރުތަކުގައިވާ ގޮތަށް ހިސާބުކުރާ އަދަދަށް، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން ހިސާބުކުރާ ފަރުނިޗަރުގެ ވެލިއު.

ފަރުނިޗަރު ނުހިމަނައި ހިސާބުކުރާ އަދަދު × 20%

(ބ) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ފަރުނިޝްޑް ތަނެއް ކަމަށް ބަލާނީ އެ ތަނުގައި ފިޓިންގްސް ފިޔަވައި އިތުރު ފަރުނިޗަރެއް ހުރިނަމައެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ދިރިއުޅޭ ތަނުގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ހަރަދުގައި ފޯރުކޮށްދޭ އަންނަނިވި ވަސީލަތްތަކާއި ޚިދުމަތްތަކުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(1) ކަރަންޓާއި ފެނާއި ކުނި އުކައިދިނުން ފަދަ ޚިދުމަތްތައް؛

(2) ކޭބަލް ޓީވީއާއި، ބްރޯޑްބޭންޑާއި އިންޓަރނެޓްގެ ޚިދުމަތް؛

(3) މަރާމާތުކުރުމާއި، ޕެސްޓްކޮންޓްރޯލްކުރުން؛

(4) ފޮޅައި ސާފުކުރުން.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ވަސީލަތްތަކާއި ޚިދުމަތްތަކުގެ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިސާހަތާއި މަސްރަފުގެ، އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދެނީ ސީދާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުންނަމަ އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއްގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(2) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދެނީ ސީދާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުންނަމަ އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރާ ޚަރަދު.

18. (ހ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް އޭގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ ބޮޑު އަގެއްގައި ގަނެފިނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިސާހަތާއި މަސްރަފުގެ އަދަދަކީ އެ މުދަލުގެ ނުވަތަ ޚިދުމަތުގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ އެ މުދާ ނުވަތަ ޚިދުމަތް ގަތް އަގު ބޮޑުވި މިންވަރެވެ.

މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ގަތުން، ވިއްކުން ނުވަތަ ދިނުން

(ށ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް އޭގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި ވިއްކައިފިނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިސާހަތާއި މަސްރަފުގެ އަދަދަކީ އެ މުދަލުގެ ނުވަތަ ޚިދުމަތުގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ އެ މުދާ ނުވަތަ ޚިދުމަތް ވިއްކި އަގު ކުޑަވި މިންވަރެވެ.

(ނ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ހިލޭ ދީފިނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިސާހަތާއި މަސްރަފުގެ އަދަދަކީ މުދަލުގެ ނުވަތަ ޚިދުމަތުގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއެވެ.

(ރ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ބޭނުމަށް ތިންވަނަ ފަރާތަކުން މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ގަނެދީފިނަމަ، އެ މުދާ ނުވަތަ ޚިދުމަތް އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ފޯރުކޮށްދިނީކަމަށް ބަލައި، އޭގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދެއްކި އަގަކީ އެ މުދާ ނުވަތަ ޚިދުމަތުގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް

އަގެއްނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތުގެ މަންފާގެ އަދަދަކީ އެ މުދާ ނުވަތަ ހިދުމަތްތަކުގެ އަގުގެ ގޮތުގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތަށް ދައްކާ އަގާއި، އެ މުދާ ނުވަތަ ހިދުމަތްތަކުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުގެ ތަފާތެވެ.

މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ދިނުން

19. (ހ) އެއްގަމުގައި ނުވަތަ ކަނޑުގައި ދުއްވާ އުޅަނދެއް ފިޔަވައި، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަކު ނޫން ގޮތަކަށް، މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ހިލޭ ނުވަތަ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށް ވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ދީފިނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތުގެ މަންފާ މަހަކަށް ހިސާބުކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ މުދަލަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ މުދަލެއްނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times 20\% \times \frac{1}{12}$$

A = އެ މުދަލުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު

(2) އެ މުދަލަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ އަތުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ މުދަލެއްނަމަ ނުވަތަ ހިލޭ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ހޯދައިފައިވާ މުދަލެއްނަމަ، އެ މުދަލުގެ މަހު ކުލީގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(3) އެ މުދަލަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތެއްގެ އަތުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ މުދަލެއްނަމަ، އެ މުދަލުގެ މަހު ކުލީގެ ގޮތުގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދައްކާ އަދަދު.

(ށ) އެއްގަމުގައި ނުވަތަ ކަނޑުގައި ދުއްވާ އުޅަނދެއް ފިޔަވައި، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމާއި އެއްކޮށް ކަމަކަށް މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ހިލޭ ނުވަތަ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށް ވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ދީފިނަމަ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތުގެ މަންފާ މަހަކަށް ހިސާބުކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ މުދަލަކީ އުޅަނދު ދޭ ފަރާތުގެ މުދަލެއްނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކުރެވޭނެ:

$$A \times \frac{2}{7} \times 20\% \times \frac{1}{12}$$

A = އެ މުދަލުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު

(2) އެ މުދަލަކީ އުޅަނދު ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ މުދަލެއްނަމަ ނުވަތަ ހިފާ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިފައިވާ މުދަލެއްނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކުރެވޭނެ:

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ މުދަލުގެ މަހު ކުލީގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު

(3) އެ މުދަލަކީ އުޅަނދު ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ މުދަލަކަށް އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކުރެވޭނެ:

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ މުދަލުގެ މަހު ކުލީގެ ގޮތުގައި އުޅަނދު ދޭ ފަރާތުން ދައްކާ އަދަދު

ޚިދުމަތެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ދިނުން

20. (ހ) އުޅަނދު ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ނޫން ގޮތަކަށް، އުޅަނދު ދޭ ފަރާތުން ހިލޭ ނުވަތަ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށް ވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި އުޅަނދު ލިބޭ މީހާއަށް ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދީފިނަމަ، އުޅަނދައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިސްތިސްނާއި މަންފާ މަދަކަން ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ ޚިދުމަތަކީ އުޅަނދު ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ގެންގުޅޭ ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތެއްނަމަ، އެ މަދަކަން ހިސާބުކުރާނީ އެ ޚިދުމަތުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(2) އެ ޚިދުމަތަކީ އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތެއްނަމަ، އެ ޚިދުމަތަށް އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން މަހަކަށް ކުރާ ޚަރަދު.

(ނ) އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށާއި އެނޫން ކަމަކަށް ޚިދުމަތެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ހިލޭ ނުވަތަ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށް ވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ދީފައިވާނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާ މަހަކަށް ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ ޚިދުމަތަކީ އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން، ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތެއްނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ ޚިދުމަތަށް މަހަކަށް ހިސާބުކުރެވޭ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު

(2) އެ ޚިދުމަތަކީ އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތެއްނަމަ؛

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ ޚިދުމަތަށް މަހަކަށް އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން ކުރާ ޚަރަދު

21. އެއްގަމު އުޅަނދެއް ނުވަތަ ކަނޑު އުޅަނދެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ދިނުން

(ހ) އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ނޫން ގޮތަކަށް، އެއްގަމު އުޅަނދެއް ނުވަތަ ކަނޑު އުޅަނދެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ހިލޭ ނުވަތަ އޯޑިނަރީ މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ދީފައިވާނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ ބަދަލު މަހަކަށް ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ އުޅަނދަކީ އުޖޫރަ ދޫ ފަރާތުގެ ކަނޑު އުޅަނދެއްނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times 10\% \times \frac{1}{12}$$

A = އުޅަނދު ގަތް އަގު

(2) އެ އުޅަނދަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ އެއްގަމު އުޅަނދެއްނަމަ އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times 20\% \times \frac{1}{12}$$

A = އުޅަނދު ގަތް އަގު

(3) އެ އުޅަނދަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ ނުވަތަ އެ ފަރާތަށް ހިލޭ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިފައިވާ އުޅަނދެއްނަމަ، އެ އުޅަނދުގެ މަހު ކުލީގެ [illegible] އޯޕަން މާކެޓު ވެލިއު؛

(4) އެ އުޅަނދަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ އުޅަނދެއްނަމަ އެ އުޅަނދުގެ ކުލީގެ ގޮތުގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން މަހަކަށް ދައްކާ އަދަދު.

(ނ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށާއި އެނޫން ކަމަކަށް އެއްގަމު އުޅަނދެއް ނުވަތަ ކަނޑު އުޅަނދެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ހިލޭ ނުވަތަ [illegible] އޯޕަން މާކެޓު ވެލިއުއަށްވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ދޫކޮށްފައިވާނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އަދަދު މަހަކަށް ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ އުޅަނދަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ކަނޑު އުޅަނދެއްނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times 10\% \times \frac{1}{12} \times \frac{2}{7}$$

A = އުޅަނދު ގަތް އަގު

(2) އެ އުޅަނދަކީ އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުގެ އެއްގަމު އުޅަނދުފަހަރު، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times 20\% \times \frac{1}{12} \times \frac{2}{7}$$

A = އުޅަނދު ގަތް އަގު

(3) އެ އުޅަނދަކީ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ އަތުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ އުޅަނދުފަހަރަށް ނުވަތަ ގުޅުންހުރި ފަރާތުން ހިފާ ބޭނުންކުރުމުގެ ބަދަލު ދީފައިވާ އުޅަނދުފަހަރަށް، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ އުޅަނދުގެ މަހު ކުލީގެ އެވްރެޖް މާކެޓް ވެލިއު

(4) އެ އުޅަނދަކީ ގުޅުންހުރި ފަރާތަށް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތެއްގެ އަތުން ކުއްޔަށް ނަގައިފައިވާ އުޅަނދުފަހަރަށް، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އުޅަނދުގެ މަހު ކުލީގެ ގޮތުގައި އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ދައްކާ ބަދަލު

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އުޅަނދަކާ ގުޅިގެން، އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ އަންނަނިވި ވަސީލަތްތަކާއި ހިދުމަތްތަކުގެ އުޖޫރައިގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތްތައް މަސްރޫފުގެ އަދަދު ވަކިކޮށް ހިސާބުކުރާނީ މި މާއްދާގެ (ރ) އަދި (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށެވެ.

(1) ފިއުލް؛

(2) ޑްރައިވަރު، ކެޕްޓަން އަދި ކްރޫއިންގެ އުޖޫރަ؛

(3) އަހަރީފީއާއި އެންމެހައި ޖޫރިމަނާ؛

(4) އިންޝުއަރަންސް ޕްރީމިއަމް؛

(5) ދޮވުމާއި މަރާމާތުކުރުމާއި މެއިންޓެނަންސް އަދި ސަރވިސްކުރުން؛

(6) ޕާކްކުރާ ތަނަށް ދައްކާ ފައިސާ؛

(7) ސަލާމަތީ ސެޓްފިކެޓް ހެއްދުމަށް ކުރާ ޚަރަދު؛

(8) ޓޯއިން ޗާރޖްސް؛

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާއި މަސްރޫފާއި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އުޅަނދުފަހަރާ ގުޅިގެން ދޭ އިސްތިސްނާއި މަސްރޫފުއެއްނަމަ، އެ އިސްތިސްނާއި މަސްރޫފުގެ ބަދަލު މަހަކަށް ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުންނަމަ އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއްގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(2) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުންނަމަ އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރާ ޚަރަދު.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިނާޔަތާއި މަންފާއަކީ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އުޞޫލަކާ ގުޅިގެން ނޫން އިނާޔަތާއި މަންފާއަށްނަމަ، އެ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އަދަދު މަޤާމު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުންނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއްގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު

(2) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުންނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

$$A \times \frac{2}{7}$$

A = އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން ހޭދަ ކުރި ޚަރަދު

(ރ) އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ނޫން ގޮތަކަށް، އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުގެ ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ އެއްގަމު އުޅަނދެއް ނުވަތަ ކަނޑު އުޅަނދެއް ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ އެއްގަމު އުޅަނދެއް ނުވަތަ ކަނޑު އުޅަނދެއްގައި ހިލޭ ނުވަތަ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ ކުޑަ އަގެއްގައި ދަތުރުކުރާނަމަ، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އަދަދަކީ އެ ދަތުރުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއެވެ.

ޓިކެޓް 22. އުޖޫރަ ދީ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް އިންޝުއަރެންސްކާ ނުވަތަ (އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީ) ޓިކެޓް ނުވަތަ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއަށްވުރެ ކުޑަ އިންޝުއަރެންސްއެއްގައި ޓިކެޓް ދީފިނަމަ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އަދަދަކީ އެ ބާވަތުގެ ޓިކެޓްގެ އޯޕަން

އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއިން ހިސާބުކުރާ އިންޓަރެސްޓްގެ ރޭޓާ އެ ލޯނަށް މިހާރު ދައްކާ އިންޓަރެސްޓްގެ ތަފާތެވެ.

23. އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ހަރަދުގައި ތަކާފުލް ހަމަޖައްސައިދިނުން

އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ހަރަދުގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މުދަލެއް، ތަކާފުލް ކޮމްޕްރިހެންސިވްކުރަނީ، އެ ތަކާފުލްގެ ދެވޭ، އުޖޫރައިގެ މުއްދަތުގައި ހިފެހެއްޓުމާއި އިސްލާމީ މާނައިގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު ހިސާބުކުރެވޭނެ އަސާސެއް ގޮތުގައެވެ.

(ހ) ތަކާފުލް ކޮމްޕްރިހެންސިވް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ ބެނެފިޝަރީއަކަށް އެ ތަކާފުލްގެ ބެނެފިޝަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(ށ) ތަކާފުލް ކޮމްޕްރިހެންސިވް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބެނެފިޝަރީ ނޫންނަމަ އެހެން އެ ފަރާތް ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ ބެނެފިޝަރީ ނޫންނަމަ، އެ ތަކާފުލްއަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރި ހަރަދު.

24. ބައެއް ދަތުރާއި އެހެނި ދަތުރު

އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ބައެއް ދަތުރުތައް ނުވަތަ އެހެނި ދަތުރުތައް ދިނުމަށް އުޖޫރައިގެ މުއްދަތުގައި ހިލޭ އިނާޔަތެއް ގޮތުގައި ހަދަން ހިސާބުކުރާނީ އަސާސީގެ ގޮތުގައެވެ.

(ހ) ބައެއް ނުވަތަ އެހެނިހެން ގެންދާ ފަރާތަކީ، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތް ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްނަމަ، އެ ހެދުމުގެ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުއެވެ.

(ށ) ބައެއް ނުވަތަ އެހެނިހެން ގެންދާ ފަރާތަކީ، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ޖެހިފައި އެހެން ފަރާތެއްނަމަ، އެ ހެދުމަށް ދެއްކުން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރި ހަރަދެވެ.

25. ބޭރު މަސައްކަތްތަކުގެ ކުލި ހަރަދު

އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ވަޒީފާގެ މުއައްސަސާ މަސައްކަތުގައި އަދާކުރާ އޮންނަ ދިރިއުޅޭ ތަނުގައިނަމަ، ހަމައެކަނި ވަޒީފާގެ މަސައްކަތުގައި އަދާކުރުމުގެ ބޭނުންކުރުމުގެ ބައިގެ ލިބިދޭ ތަނެއް ނޫން ކުލިކުރާ ބޭނުން ނުކުރާ ވަސީލަތްތަކާއި ހެދުމުތަކާ ފިޔަވައި، އެ ތަނުގެ އެހެނިހެން ހަރަދުތަކުގެ ތެރެއިން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ހަމަޖައްސައިދޭ ހަރަދު (ދިރިއުޅޭ ތަން ހިލޭ ގޮތުން) އުޖޫރައިގެ މުއްދަތުގައި ހިލޭ އިނާޔަތެއް ގޮތުގައި އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ އަސާސީގެ ގޮތުގައެވެ.

(ހ) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނީ ސީދާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުންނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$A \times \frac{2}{3}$$

A = އެ ވަސީލަތެއްގެ ނުވަތަ ހިދުމަތެއްގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއުގެ ޖުމްލަ

(ށ) އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތަކުންނަމަ، އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން؛

$$B \times \frac{2}{3}$$

B = އެ ވަސީލަތެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރާ ޚަރަދު

ވަޒީފާ އަދާކުރަން ދިއުމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ދަތުރު

26. (ހ) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކު ވަޒީފާ އަދާކުރަން ދިއުމަށްޓަކައި އޭނާ ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ތަނަށް ދިއުމަށާއި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިވުމާ ގުޅިގެން، އޭނާ ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ތަނުން އަނބުރާ ދިއުމަށްޓަކައި، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ހަމަޖެއްސައިދޭ ދަތުރުގެ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) އެ ދަތުރު ކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުންނަމަ، އެ ދަތުރުގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓް ވެލިއު؛

(2) އެ ދަތުރު ކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ނޫންނަމަ، އެ ދަތުރަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރި ޚަރަދު.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަތުރުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން މީހަކު ގެނައުމާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރަށް މީހަކު ފޮނުވުންވެސް ހިމެނެއެވެ.

27. (ހ) އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ނަގައިދީފައިވާ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީގެ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓު ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

އިންޝުއަރަންސް ޕްރީމިއަމްއާއި އިންޝުއަރަންސްގެ ފައިސާ

(1) އެ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ދޫކޮށްފައިވާ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއެއްނަމަ، އެ ޕޮލިސީގެ ޕްރީމިއަމްގެ އޯޕަން މާކެޓު ވެލިއު؛

(2) އެ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދޫކޮށްފައިވާ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއެއް ނޫންނަމަ، އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ދޫކޮށްފައިވާ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއެއް ނޫންނަމަ، އެ ޕޮލިސީގެ ޕްރީމިއަމްގެ ގޮތުގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދައްކާ އަދަދު.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއެއްގެ ޕޮލިސީ ހޯލްޑަރަކީ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ކަމުގައިވާނަމަ ނުވަތަ އެ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީގެ ހޯލްޑަރއަކީ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާކަމުގައި ނުވިނަމަވެސް، އެ ޕޮލިސީގެ ބެނިފިޝަރީއަކީ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާކަމުގައިވާނަމަ، އެއީ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާއެވެ.

(ނ) ހުރިހާ އިންޝުއަރަންސް ފީއަކީ، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީއެއްގެ ދަށުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް ލިބޭ ފައިސާއަކީ، ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން، އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާއެވެ.

28. އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ދަތުރުފަތުރާއި، ކެއިންބުއިމާއި ދިރިއުޅުމާއި ކުޅިވަރުގެ އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓު ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

ދަތުރުފަތުރާއި، ކެއިންބުއިމާއި، ދިރިއުޅުމާއި ކުޅިވަރު

(ހ) ދަތުރުފަތުރު ނުވަތަ ކެއިންބުއިން ނުވަތަ ދިރިއުޅުމާއި ކުޅިވަރު ފޯރުކޮށްދިނުން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން އެ ޚިދުމަތެއްގެ އޯޑިނަރީ އޯޕަން މާކެޓު ވެލިއު.

(ނ) އެ ދަތުރުފަތުރު ނުވަތަ ކާއިންބުއިން ނުވަތަ މުނިފޫހިފިލުވުމާއި ކުޅިވަރު ފޯރުކޮށްދިނީ
އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ނޫންނަމަ އެ
ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރި ޚަރަދު.

ސްޓާފް ހެދުމަށް ހިނގާ ޚަރަދު

29. އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ސްޓާފް ހެދުމެއް ފޯރުކޮށްދޭނަމަ، އުޖޫރައިގެ
މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އިކޮނޮމިކް ވެލިއު ހިސާބުކުރާނީ
އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(ހ) އެ ސްޓާފް ހެދުމަކީ ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި
ފަރާތަކުންނަމަ އެ ސްޓާފް ހެދުމުގެ އިކޮނޮމިކް ވެލިއު ސިފުރު؛

(ށ) އެ ސްޓާފް ހެދުމަކީ ފޯރުކޮށްދިނީ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ނޫންނަމަ އަދި އެ ފަރާތާ
ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ނޫންނަމަ، އެ ސްޓާފް ހެދުމެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ އުޖޫރަ ދޭ
ފަރާތުން ކުރި ޚަރަދު.

ފައިސާއިން ދައްކައިދިނުން

30. މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާ ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާއެއް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދައްކައިދީފިނަމަ، އެ ގޮތުން ދައްކައިދިން އަދަދަކީ އުޖޫރައިގެ
މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާގެ އިކޮނޮމިކް ވެލިއުއެވެ.

ޕެންޝަން ފަންޑު ނުވަތަ ރިޓަޔަރމަންޓް ފަންޑަށް ދައްކާ ފައިސާ

31. (ހ) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ މަންފާ ލިބޭ ޕެންޝަން ފަންޑު ނުވަތަ ރިޓަޔަރމަންޓް ފަންޑު
ނުވަތަ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ފެމިލީއަށް ބެނިފިޓް ލިބޭ އެނުއިޓީ ފަންޑަކަށް އުޖޫރަ
ދޭ ފަރާތުން ދައްކާ ފައިސާގެ އަދަދު އުޖޫރައިގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި
މަންފާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭނެއެވެ. ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2009
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން ސްކީމަށް، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާގެ ފަރާތުން
ދައްކާ ފައިސާއަކީ އުޖޫރައިގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތާއި މަންފާއެއް ނޫނެވެ.

އޮޕްޝަންސް

32. އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހަކަށް ފައިސާއިން ނޫން ގޮތަކަށް ދޭ އޮޕްޝަންގެ އިނާޔަތާއި
މަންފާގެ އިކޮނޮމިކް ވެލިއުއަކީ އެ އޮޕްޝަނަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކުރި ޚަރަދެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު

ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް

ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް

33. މި ބާބުގައި "ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހާއި ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހެވެ.

ހެޑްކުއާޓަރާއި ދާއިމީ މަރުކަޒަކީ ވަކި ދެ ފަރާތް ކަމުގައި ބެލުން

34. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކުން ދާއިމީ މަރުކަޒެއް މެދުވެރިކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާނަމަ، ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާއަށް އަމަލުކުރުމުގައި ބަލާނީ އެ ފަރާތާއި އެ ދާއިމީ މަރުކަޒަކީ ވަކި، ދެ ފަރާތްކަމުގައެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކަށް ދޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރެވިފައިވާ އާމްދަނީ

35. ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ދާއިމީ މަރުކަޒުން ދޭ އާމްދަނީއަކުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާފައިވާކަމަށް ބެލޭނީ، އެ މުއާމަލާތުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރެވިފައިވާކަން އަންގައިދޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ސެޓްފިކެޓް އެ ފަރާތަކަށް ދީފައިވާނަމައެވެ.

މުއްދަތު ނުވަތަ ޢަދަދު އެނގެން ނެތް ޙާލަތްތަކުގައި ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރުން

36. (ހ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާއާއި 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ފައިސާއަކީ، އެ ފައިސާ ނިސްބަތްވާ އަހަރު ނިމުނުއިރު، އެ ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ވަގުތު ކަނޑައެޅިގެން އެނގެން ނެތް ފައިސާއެއްނަމަ، ނުވަތަ ޢަދަދު ކަނޑައެޅިގެން އެނގެން ނެތް ފައިސާއެއްނަމަ، ޤާނޫނުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ޢަދަދު ކަނޑައެޅޭނީ، އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަރޑް 37 (ޕްރޮވިޜަންސް، ކޮންޓިންޖެންޓް ލައިބިލިޓީސް އެންޑް ކޮންޓިންޖެންޓް އެސެޓްސް) އާ އެއްގޮތަށް ޕްރޮވިޜަނެއް ހަދަންޖެހޭނަމަ، އެ ޕްރޮވިޜަނުގެ ޢަދަދުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހަދާ ޕްރޮވިޜަންގެ ފައިސާ ދައްކާނީ ކޮން މަހެއްގައިކަން ކަނޑައެޅިގެން އެނގެން ނެތްނަމަ، އެ ޕްރޮވިޜަން ނިސްބަތްވާ އަހަރާ ވިދިގެން ފެށޭ އަހަރުގެ އެޕްރީލް މަސް ނުވަތަ ފައިސާ ދައްކާ ތާރީޚު ހިމެނޭ މަސް، މި ދެ މަހުގެ ތެރެއިން ކުރިން ބައްދަލުވާ މަހުގައި އެ ޕްރޮވިޜަންގެ ޢަދަދުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތުން އެ އާމްދަނީ ހިމަނަންވާނީ، މި ގަވާއިދުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ނުވަތަ (ބ) އާ އެއްގޮތަށް، އެ އާމްދަނީ ހިމަނަންޖެހޭ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ބަޔާންވާ ޙާލަތުގައި، ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދު ކަށަވަރުވާ މަހުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބަޔާނުގައި، އިތުރަށް ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހުނުނަމަ އުނިކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެއާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް ދައްކަންވާނެއެވެ.

37. ރީއިމްބަރސްމަންޓްގެ ގޮތުގައި ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނެގުން

(ހ) ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ހިދުމަތަކަށް ނުވަތަ ކަމަކަށް ފައިސާއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކަށް ދައްކާ ފައިސާގެ ތެރޭގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތުން އެ ހިދުމަތެއް ދިނުމަކަށް ނުވަތަ އެ ކަމަކަށް ކޮށްފައިވާ ޚަރަދުތަކެއް ރީއިމްބަރސް ކުރުމުގެ ގޮތުން ދައްކާ ފައިސާއެއް ހިމެނުނުކަމުގައި ވިޔަސް، ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭނީ (ރީއިމްބަރސް ކުރުމަށް ދައްކާ ފައިސާވެސް ހިމެނޭގޮތުން) ދައްކާ ފައިސާގެ ޖުމްލަ އަދަދުންނެވެ.

(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކަށް ދައްކާ ފައިސާއަކީ، ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ފައިސާއެއް ރިކަވަރ ކޮށްދިނުމަށް ދައްކާ ފައިސާއެއްނަމަ، އެ ފައިސާއިން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންވާނެއެވެ.

38. ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކޮށްފައިކަމަށް ބެލުން

ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާއާއި 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ފައިސާއަކުން، އެ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނި ނުކޮށް އެ ފައިސާ ދައްކާފައިވާނަމަ، ޤާނޫނުގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ މުޢާމަލާތުން އުނިކުރަންޖެހޭ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސްގެ އަދަދު (މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަމަށްވާނަމަ، ޓެކްސް ބްރެކެޓަށް ވަކިން) ހިސާބުކުރަނީ އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

$$\frac{A\times t}{100-t}$$

t = ވިދްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ރޭޓް

A = ދެއްކި ފައިސާގެ އަދަދު

ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފެށުމުގެ ކުރީގެ މުއްދަތަކަށް ނިސްބަތްވާ ފައިސާއިން ވިދްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަން ނުޖެހުން

39. (ހ) ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާ ހިނގާނީ، ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީން ޓެކްސް ނަގަން ފެށޭ ތާރީޚުގައި ފެށޭ ނުވަތަ އެ ތާރީޚުގެ ފަހުން ފެށޭ މުއްދަތަކަށް ނިސްބަތްވާ އުޖޫރައަށެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާ ހިނގާނީ، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފެށޭ ތާރީޚުގައި ފެށޭ ނުވަތަ އެ ތާރީޚުގެ ފަހުން ފެށޭ މުއްދަތަކަށް ނިސްބަތްވާ ފައިސާއަށެވެ.

ބޭރު ފައިސާއިން ދެއްކޭ ފައިސާ ރުފިޔާއަށް ބަދަލުކުރުން

40. (ހ) ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޖޫރަ ދޭނީ، ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާ ދެއްކެނީ ރުފިޔާއިން ނޫންނަމަ، މިގޮތުން ވިދްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދެއްކުމުގައި އެ ފައިސާތަކުން އެ އަދަދު ރުފިޔާއަށް ބަދަލުކުރަންވާނީ އެ ފައިސާ އުނިކުރަންޖެހުނު ދުވަހު މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓްގެ 2%± ("ޕްލަސް އޯރ މައިނަސް" ދެ އިންސައްތަ) އަށްވުރެ ތަފާތު ބޮޑު ނޫން އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓެއް ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ. އަދި އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓް ބަދަލުވުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންވާނީ އެއް މަސްދުވަހަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެ ފަދަ ފައިސާ ދެއްކެނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގަމުންދާ ވިޔަފާރި ބޭންކެއް މެދުވެރިކޮށް ކުރެވޭނަމަ، އެ އަދަދު ރުފިޔާއަށް ބަދަލުކުރުމުގައި ބޭންކުން އެ މުޢާމަލާތަކަށް ހަމަޖެއްސައިދިން އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓް ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.

މުވައްޒަފުންގެ ވިދްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނެ ގޮތް

41. (ހ) ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 0% (ސުމެއް އިންސައްތަ) ގެ ރޭޓުގައި ވިދްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރައިގެ ބެނިފިޓަށް، މި ގަވާއިދުގައި ހަވާލާދެނީ "ޓެކްސް-ފްރީ ބެނިފިޓްސް" މި ނަމުންނެވެ.

(ށ) ވިދްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރައިގެ ޖުމްލަގައި 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލެވޭ މަހަކަށް -/30,000 (ތިރީސް ހާސް) ރުފިޔާ ނުވަތަ އެއަށްވުރެ

އިތުރަށް އުޖޫރަ ދޭ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް، "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނެ ގޮތް ހިސާބުކުރުން" (MIRA 916) ފޯމު، އުޖޫރަ ދިނާ ދުވަހު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ރައްދުވާ އުޖޫރަ ދިނާ ދުވަހު، "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނެ ގޮތް ހިސާބުކުރުން" (MIRA 916) ފޯމު އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ މުއްދަތަށް އެ މަހަކަށް ދޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބޭނުންކުރާ އުޖޫރައިގެ ޖުމްލައިން، 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) ގެ ރޭޓުގައި، މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ނ) ރައްދުވާ މުއްދަތަކަށް ދޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބޭނުންކުރާ އުޖޫރަ -/150,000 (އެއް ލައްކަ ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވެއްޖެނަމަ، އެ އިތުރުވާ މިންވަރަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަނީ، އެ އިތުރުވާ މިންވަރު ނިސްބަތުން، ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބޭނުންކުރާ އުޖޫރައިގެ ބްރެކެޓުތަކަށް ފެތޭގޮތަށް ހިސާބުކޮށްގެންނެވެ.

(ބ) އެއް ފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތްތަކަކުން އުޖޫރަ ލިބޭ މުވައްޒަފަކު، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތްތަކަށް "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނެ ގޮތް ހިސާބުކުރުން" (MIRA 916) ހުށަހަޅާއިރު، އެ މީހާގެ ޓެކްސް-ފްރީ ތްރެޝްހޯލްޑް ބޭނުންކުރާނެ އުޖޫރަ ދޭ 1 (އެކެއް) ފަރާތެއް އިޚްތިޔާރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އިޚްތިޔާރުކޮށްފައިވާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އުޖޫރަ ދިނުމުގައި ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނީ ޓެކްސް-ފްރީ ތްރެޝްހޯލްޑް ބްރެކެޓްތަކާއި ރޭޓުތައް ގެނެސްފައިވާ ބްރެކެޓަކަށް ވަކިން ހިސާބުކުރުމަށް ފަހުގައެވެ.

(ކ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އިޚްތިޔާރުކުރި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތްތަކުން، އެ މަހަކަށް ދޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބޭނުންކުރާ އުޖޫރައިގެ ޖުމްލައިން، 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) ގެ ރޭޓުގައި، ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންވާނެއެވެ.

(އ) މި މާއްދާގެ (ކ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ކ) ރައްދުވާ ފަރާތަކުން މަހަކަށް ދޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބޭނުންކުރާ އުޖޫރަ

150,000/- (އެއް ލައްކަ ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވެއްޖެނަމަ، އެ އިތުރުވާ މިންވަރަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނީ، އެ އިތުރުވި މިންވަރު ނިސްބަތުން، ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރައިގެ ބްރެކެޓްތަކަށް ވަކިވަކިން ހިސާބުކޮށްގެންނެވެ.

(ވ) މި މާއްދާގެ (ކ) ނުވަތަ (އ) ބަޔާންކުރާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން، އެ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ދައްކާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ރިޓަރން ބޭނުންކުރާ ބަދަލުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާނަމަ، "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ރިޓަރން ބަދަލުކުރަން ހުށަހަޅާ ފޯމް" (MIRA 917) ފޯމު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރިޓަރން ބަދަލުކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(މ) މި މާއްދާގެ (ވ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅުމަށްފަހު، މުސާރައިން ރިޓަރން ބަދަލުކުރާއިރު، މި މާއްދާގެ (ކ) ނުވަތަ (އ) ބަޔާންކުރާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން އެ މީހާގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރައިން، ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާނީ، މުސާރައިން ކުރިޔަށްދާ ރިޓަރން ބަދަލުކުރުމަށެވެ.

(ފ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތް، އެއްވެސް މަހެއްގެ 10 ވަނަ ދުވަސް ނުވަތަ އެ ދުވަހުގެ ކުރިން "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ފޯމު ހުށަހަޅާ ފޯމް" (MIRA 916) ފޯމު އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅަމުންދާނަމަ، އެ ފޯމުގައި ކުރިޔަށްދާ ރިޓަރން ބަދަލުކުރާ މަހުން ފެށިގެން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ޖަމާކުރަންވާނެއެވެ. އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތް، މަހުގެ 10 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ފޯމު ހުށަހަޅާ ފޯމް" (MIRA 916) ފޯމު އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅަމުންދާނަމަ، އެންމެ ފަސްވެގެން އެ ހުށަހަޅާ މަހު ފިޔަވައި ފަހު މަހުގައި، އެ ފޯމުގައި ކުރިޔަށްދާ ރިޓަރން އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ޖަމާކުރަންވާނެއެވެ.

(ދ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތް ހުށަހަޅަމުންދާ "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ރިޓަރން ބަދަލުކުރަން ހުށަހަޅާ ފޯމް" (MIRA 917) ފޯމާ ގުޅިގެން މުއްދަތު ފާއިތުވުމުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ރިޓަރން ބަދަލުކުރުމަށް އެ މަހުގެ 10 ވަނަ ދުވަސް ނުވަތަ އެ ދުވަހުގެ ކުރިން މުސާރައިން އަންގައިދިނުމަށް އެ މަހުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ ރިޓަރން ރިޕޯޓުކުރަންވާނެއެވެ. "އުޖޫރައިން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ރިޓަރން ބަދަލުކުރަން ހުށަހަޅާ ފޯމް" (MIRA 917) ފޯމާ ގުޅިގެން

މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަން ޖެހޭ ބީރައްޓެހި މީހާއިން އަންގާފައިވީ މަހުގެ 10 ވަނަ ދުވަހުގެ ފަހުން ކަމަށްވާނަމަ، އެންމެ ފަސްވެގެން އެ މަހާ ވިދިގެން ފެށޭ މަހުގައި އެކަން އޮތޯރިޓީއަށް ފޮނުވުން ލާޒިމުކުރަންވާނެއެވެ.

(ޅ) ޕޭރޯލް ތަފުސީލު ސްޓޭޓްމަންޓް ފޯމުތަކުން ފޮނުވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ ފޯމެޓުގައި، މި މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (ދ) އަށް ހިމެނޭ ރިޓަރންތައް ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ކ) މި މާއްދާގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ނުވަތަ އޮޓޮނޮމަސް ބޮޑީތަކުން މީހުން ލިބޭ މުސާރައާއި އެލަވަންސް ބައިނުލާ، ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބަޔާނަކާ އުނިކުރަން، މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ ބީރައްޓެހިއެއް، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން މިފަދައިން އުނިކުރަންވާނެއެވެ. މި ގޮތުން މިފަދައިން ކަނޑައަޅާ ބީރައްޓެހިއެއްގެ މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އުނިކުރަންވާނެއެވެ.

42. އާންމުކޮށް ދޭ ޚިދުމަތުގެ އަދަދަށްވުރެ ބޮޑު އަދަދެއް ޚިދުމަތުގެ ގޮތުގައި ދޭން ޖެހުން

(ހ) މި މާއްދާ ހިނގާނީ، ޓެކްސް ދިނުމާ ޖެހޭ، މި ގަވާއިދުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ދޭ ފަރާތުން އެ މީހަކަށް ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރުމުގައެވެ.

(ށ) އެއްވެސް މީހަކު، އާންމުކޮށް މަހެއްގެ މުއްދަތުގައި ދޭ ފަރާތުން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކެނޑުނުކަމުގެ ޓެކްސް ދޭތެރޭގެ ޖުމްލަ އަދަދަކީ، 60,000/- (ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ މަދު އަދަދެއްނަމަ، އަދި އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި އެ މީހަކު ދޭ މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަނޑާލުމާ ދޭތެރޭގެ ޖުމްލަ 720,000/- (ހަތް ލައްކަ ވިހި ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ މަދުވާނަމަ، އެއް މަހުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަނޑާލާއިރު ދޭ 60,000/- (ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވި ކޮންމެ ނަމަވެސް، އެ މަހަކު މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަން ޖެހޭނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ފަރާތުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ކަނޑާލާ ދޭތެރޭ ވިދިވިދިގެން 2 (ދެމަސް) މަހުގައި 60,000/- (ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވެއްޖެނަމަ، އަދި އެއީ ފަހުން އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި އަންނަ މަހެއްގައި އެ

ފަރާތުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރަ -/60,000 (ފަސްދޮޅަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވެއްޖެނަމަ، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިސްނާ ނިމުމަކަށް އަންނާނެއެވެ.

މަހު އުޖޫރަ ހިސާބުކުރުން

43. (ހ) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން މަހު އުޖޫރަ ދިނުމުގައި، މަހުގެ ވަކި ތާރީޚަކާ ހަމައަށް އުޖޫރަ ހިސާބުކޮށް، މަހު އުޖޫރަ ދޭނަމަ، އެ އުސޫލުން އެ މަހަށް ދޭ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރަ ހިސާބު ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، 2020 ވަނަ އަހަރުގެ އޭޕްރިލް މަހަށް ވާ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އުޖޫރަ ހިސާބު ކުރާނީ 1 އޭޕްރިލް 2020 އިން ފެށިގެން، އެ މަހުގެ އުޖޫރަ ހިސާބުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ތާރީޚު ނިޔަލަށެވެ.

ހަވަނަ ބާބު

ހިޔާސަބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާ

ޖަމްޢިއްޔާ ނުވަތަ ޖަމާޢަތް

44. ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށް، "ޖަމްޢިއްޔާ" އަދި "ޖަމާޢަތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ޝަރުޠުތަކެއް ފުރިހަމަވާ ކޮންމެ ޖަމްޢިއްޔާއެއް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށެވެ.

(ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2003 (ޖަމްޢިއްޔާތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވުން؛ ނުވަތަ

(ށ) ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެއްދިފައިވާ ފަރާތަކަށްވުން.

އާންމު މަންފާއަށް

45. ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށް، "އާންމުންނަށް އާންމު މަންފާއެއް ކުރިއެރުވުމަށް" ކަމަށް ކަންތައްތައް ކަމުގައި ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ކަންތައްތަކެވެ.

(ހ) އިންސާނީ އެހީ ފޯރުކޮށްދިނުން؛

(ށ) ޓިމާވެރި ނުވަތަ "ވައިލްޑްލައިފް" ހިމާޔަތްކުރުން؛

(ނ) އިޖްތިމާޢީ ދިރިއުޅުމާއި ފުދުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން؛

(ރ) ތަޢުލީމީ ހަރަކާތްތައް ކުރިއެރުވުން؛

(ބ) ކުޅިވަރާއި މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ހަރަކާތްތައް ކުރިއެރުވުން؛

(ޅ) ވަކި ޖުޣުރާފީ ސަރަހައްދެއް ނުވަތަ އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާއެއް ކުރިއެރުވުން؛

(ކ) ސަރަހައްދުތަކުގެ ނުވަތަ ރަށްރަށުގެ މުޖުތަމަޢު ތަރައްޤީކުރުން؛

(އ) ޑިމޮކްރަސީ ކުރިއެރުވުން؛

(ވ) "ގުޑް ގަވަރނަންސް"؛

(މ) "އެޑްވޮކަސީ".

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅުން

46. (ހ) ފަންޑުގެ ބޭނުމަށް، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ބޭނުންވާ ހިލޭސާބަހަށް މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން، "ޓެކްސް އެގްޒެމްޕްޝަން ރިކޮގްނިޝަން" (MIRA 103) ފޯމު ފުރިހަމަކޮށްގެން، އެ ފޯމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއެކު މިރާއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ފަންޑުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށައިދެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ބޭނުމަށް، ޓެކްސް ރޫލިންގ TR-2014/B38 (ޗެރިޓަބަލް އޯގަނައިޒޭޝަންތައް) ގެ ދަށުން، މިރާއިން ޤަބޫލުކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް، މި ބާބުގެ ދަށުން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދޫކުރާ ހިލޭސާބަހަށް މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަނެވޭނެއެވެ.

47. ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ލިސްޓު

(ހ) ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ، ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ލިސްޓު މިރާގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މިރާގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ، މި ބާބުގެ ދަށުން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ، ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ލިސްޓަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

48. ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓު

(ހ) ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ، ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ކޮންމެ ކަލަންޑަރު އަހަރަކާ ގުޅޭ އަހަރީ ރިޕޯޓާއި އެ އަހަރެއްގައި ލިބުނު ޑޮނޭޝަންގެ މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ގޮތަށް އޮޑިޓްކުރެވިފައިވާ ހަރަދުގެ ބަޔާނާއި ޖެހިގެން އަންނަ އަހަރުގެ ޖޫން މަހުގެ 30 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް މިރާއިން ކަނޑައަޅާ ފޯމެޓެއްގައި މިރާއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް ޖެހިގެން އަންނަ އަހަރުގެ ޖުލައި މަހުގެ 31 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ހުށަހަޅައިފައި ނުވާނަމަ، އެ ޖަމްޢިއްޔާއެއް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ، ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ލިސްޓުން އުނިކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެ ޖަމްޢިއްޔާއިން އަލުން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްގެ ހުއްދަ ހޯދުން ބޭނުންވާނަމަ، މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް އަލުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

49. ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ ޖަމްޢިއްޔާއެއްކަން އަންގައިދޭ ލޯގޯ

(ހ) ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ މާކެޓިންގ މެޓީރިއަލްތަކާއި، ލެޓަރހެޑާއި، ވެބްސައިޓާއި، އީމެއިލް އަދި އެ ފަދަ އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތަކުގައި، އެ ޖަމްޢިއްޔާއަކީ ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ ޖަމްޢިއްޔާއެއްކަން އެނގޭނެ ގޮތުން މިރާއިން ކަނޑައަޅާ ލޯގޯއެއް ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ، ހިލޭސާބަހަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތައް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތްތަކުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލޯގޯ ބޭނުންކުރުން މަނާވާނެއެވެ.

50. ޖަމްޢިއްޔާއަކަށް ޑޮނޭޝަނުގެ ގޮތުގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ދައްކާ ފައިސާ އުނިކުރުން

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާ ހިއުމޭނިޓޭރިއަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާއަކަށް ޑޮނޭޝަނުގެ ގޮތުގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ދޭ ފައިސާ، ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުނިކުރުމުގައި އެ ފައިސާ ދިން ތާރީޚުގައި އެ ޖަމްޢިއްޔާއެއް މި ގަވާއިދުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޝާއިޢުކުރާ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ ކަމުގައިވާންވާނެއެވެ.

51. ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ އިސްތިސްނާވުން

ހިއުމޭނިޓޭރިއަން މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާއަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ، ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސުން އިސްތިސްނާވާނީ، އެ އާމްދަނީ ޓެކްސުން އިސްތިސްނާ ނުވިނަމަ، އެ ފަރާތުން އެ އަހަރަކަށް އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސްގެ ބަޔާން ހުށަހަޅަންޖެހޭނެ ތާރީޚުގައި ނުވަތަ އޭގެ ކުރިން އެ ފޯމުތަކަށް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދީފައިވާނަމައެވެ.

ހަތްވަނަ ބާބު

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ ބޭންކްތަކާއި ބޭންކު-ނޫން މާލީ އިދާރާތައް

52. ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ ބޭންކްތަކާއި ބޭންކު-ނޫން މާލީ އިދާރާތައް

ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ ބޭންކްތަކާއި ބޭންކު-ނޫން މާލީ އިދާރާތަކަކީ:

(ހ) އެ ބޭންކު އޮޕަރޭޓްކުރާ ޤައުމެއްގެ މަރުކަޒީ ބޭންކުން ބޭންކިންގެ ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ބޭންކުތައް؛

(ށ) އެ ކުންފުނި އޮޕަރޭޓްކުރާ ޤައުމެއްގެ މަރުކަޒީ ބޭންކުން ނުވަތަ އެ ފަދަ ކުންފުނިތައް ރެގިއުލޭޓްކުރާ ފަރާތުން ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ހައިސިއްޔަތުން ފައިނޭންސް ކުންފުނިތަކާއި ލީސިންގ ފައިނޭންސް ކުންފުނިތައް؛

(ނ) ބައިނަލްއަޤުވާމީ މާލީ އިދާރާތަކާއި، އެ އިދާރާތަކުން ކޮންޓްރޯލްކުރާ އޭޖެންސީތައް.

53. ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ ބައިނަލް އަޤުވާމީ މާލީ އިދާރާތަކުގެ ލިސްޓު

(ހ) މި ގަވާއިދުގެ 52 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މާލީ އިދާރާތަކުގެ ލިސްޓު، މީރާގެ ބޯޑުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، މީރާގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޝާއިޢުކުރާ ލިސްޓަށް ބައިނަލްއަޤުވާމީ މާލީ އިދާރާއެއް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ލިޔުމުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މީރާގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްގެން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މާލީ އިދާރާތަކުގެ ލިސްޓަށް، މީރާގެ ބޯޑުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، އުނިއިތުރު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދުގެ 52 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ޢަމަލުކުރަންވާނީ، ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަޔާން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތާރީޚުގައި ނުވަތަ އޭގެ ކުރިން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އެ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މާލީ އިދާރާ ޚަޞޫޞުކޮށްފައިވާނަމައެވެ.

އަށްވަނަ ބާބު

ބައިނަލްއަޤުވާމީ ދަތުރުފަތުރުގައި ކަނޑުބޯޓު ނުވަތަ މަތިންދާބޯޓު ބޭނުންކޮށްގެން ދޭ އިސްތިސްނާ

އިސްތިސްނާއަށް އެދި ހުށަހެޅުން

54. (ހ) ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޖ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުން އިސްތިސްނާކުރުމަށް އެދި މީރާއަށް ހުށަހަޅާނީ، އިސްތިސްނާއަށް އެދޭ ފޯމު (MIRA 607) މެދުވެރިކޮށް، އެ ފޯމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުން މަޢުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާ އެކުގައެވެ.

(ށ) އިސްތިސްނާއަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އެ ހުށަހެޅުމާއެކު އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(1) އެ ފަރާތުގެ ހިންގުމާއި ކޮންޓްރޯލް އޮތީ ކޮން ޤައުމެއްގައިކަން ބަޔާންކޮށްދޭ، އެ ފަރާތުގެ އެކްސްޓަރނަލް އޮޑިޓަރުގެ ލިޔުމެއް؛

(2) އެ ފަރާތުން ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ މުޢާމަލާތް ގެނޭ އެއްބަސްވުންތަކާއި އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތައް.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށިއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2011 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ދީފައިވާ ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ، ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީއަކީ މި ބާބުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ދީފައިވާ އާމްދަނީއަކަށް ބެލެވޭނެއެވެ.

އިސްތިސްނާއަށް އެދޭ ފަރާތް ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޤައުމު

55. ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް އިސްތިސްނާއަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތް ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޤައުމަކީ، އެ ފަރާތެއްގެ ހިންގުމާއި ކޮންޓްރޯލް އޮތް ތަނެވެ.

އިސްތިސްނާ ދޭނެ ތާރީޚު

56. ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާ އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ދެވުނު ކަމަށް ބެލެވޭނީ ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އެ ފަރާތަކަށް ލިޔުމުން އެ ކަން އެންގުމުން، އެ އެންގުމުގައިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.

ނުވަވަނަ ބާބު

ހިސާބުކުރުން

ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުން

57. (ހ) ހަމައެކަނި އެންމެ ފަރާތަކުން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހުން ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތްތަކުން މާލީ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނު ހިނގާ ކޮންމެ ފަރާތަކުންވެސް، އެ ފަރާތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީގެ ރިކޯޑު ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު

58. (ހ) ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް، ކޮންމެ ފަރާތެއްގެވެސް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތަކީ 1 ޖަނަވަރީން 31 ޑިސެންބަރުގެ ނިޔަލަށެވެ.

(ށ) ޓެކްސް އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތެއްގެ ފުރަތަމަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު، އެ ޓެކްސް އަހަރުގެ 31 ޑިސެންބަރުގައި ނިންމަންވާނެއެވެ.

(ނ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހުން ނިމުމަކަށް އައިސްފިނަމަ، އެ ފަރާތެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުމަކަށް އަންނާނެއެވެ.

59. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން 1 (އެކެއް) ވިޔަފާރިއަށްވުރެ ގިނަ ވިޔަފާރި ކުރާނަމަ އެ ހުރިހާ ވިޔަފާރިއަކަށް ނިސްބަތްވާގޮތުން ޖުމްލަ ހިސާބެއް ތައްޔާރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެއްވެސް ދާއިމީ މަރުކަޒެއްގެ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭނަމަ، އެ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރަންވާނީ ހަމައެކަނި އެ މަރުކަޒަކުން ނުވަތަ މަރުކަޒެއް މެދުވެރިވެގެން ކުރި ވިޔަފާރިއަކަށެވެ. އަދި އެ ފަރާތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި 1 (އެކެއް) ދާއިމީ މަރުކަޒަށްވުރެ ގިނަ ދާއިމީ މަރުކަޒު މެދުވެރިކޮށް ވިޔަފާރިކުރާނަމަ، އެ ފަރާތަކުން ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރަންވާނީ، އެ މަރުކަޒުތަކުގެ ތެރެއިން އެއް ރަޖިސްޓަރީގައި ބިނާކޮށް ދައްކަންޖެހޭ މަރުކަޒުތަކާ ވަކި އެއް ޝަރުޠެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައި، އެ ހުރިހާ މަރުކަޒުތަކުގެ އެކުލަވާލެވޭގޮތަށެވެ.

(ނ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި އެ ފަރާތުގެ ދާއިމީ މަރުކަޒަކުން ކުރާ ވިޔަފާރިއާ އެއްފަދަ އެހެން ވިޔަފާރިއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރާނަމަ، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި އެ ފަރާތުގެ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް މެދުވެރިކޮށް ވިއްކާ މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް، ނުވަތަ އެ މުދަލާ ނުވަތަ ޚިދުމަތާ އެއް ބާވަތުގެ މުދަލެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކައިގެން އާމްދަނީ ހޯދާނަމަ މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް ބެލެވޭނީ އެއީ އެ ދާއިމީ މަރުކަޒުން ކުރާ ވިޔަފާރިއެއްކަމުގައެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދުގެ 57 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރަންވާނީ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ބަލައިގަންނަ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް، ހިސާބު ތައްޔާރުކުރުމުގެ "އެކްރޫއަލް ބޭސިސް" ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޖުމްލަ އާމްދަނީ އަހަރަކަށް -/10,000,000 (ދިހަ މިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ، އެ ފަރާތެއްގެ ހިސާބު ތައްޔާރުކުރުމަށް "ކޭޝް ބޭސިސް" އިޚްތިޔާރު ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ޅ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުމުގައި މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން "ކޭޝް ބޭސިސް" އިޚްތިޔާރުކުރާނަމަ އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ރިޕޯޓުތަކާ އެކު

ހިސާބުކުރުމުގައި ބަލާނީ އެ ފަރާތަކަށް އެ އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ފައިސާއިން ލިބުނު އާމްދަނީއާއި އެ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ފައިސާއިން ކުރެވުނު ޚަރަދަކެވެ.

ހިސާބުކުރުމުގެ ލިޔެކިޔުންތައް ބެލެހެއްޓުން

60. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން މާލީ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ފަރާތްތަކުން، މީރާއަށް އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރުވާ އާމްދަނީ ދެނެގަނެވޭނެ ފަދަ ފުރިހަމަ ރެކޯޑުތައް އެ ފަރާތެއްގެ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކޮށް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ފަދަ ހިސާބުތައް ހުންނަންވާނީ އެ ފަރާތެއްގެ ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީއިންނެވެ.

(ށ) އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީ ކަނޑައަޅަންވާނީ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑް 21 (ދި އިފެކްޓްސް އޮފް ޗޭންޖަސް އިން ފޮރިން އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓްސް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކުގެ މަތީންނެވެ.

(ނ) ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީ ނޫން އެހެން ފައިސާއަކުން ކުރާ މުޢާމަލާތްތައް ބަދަލު ކުރަންވާނީ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑް 21 (ދި އިފެކްޓްސް އޮފް ޗޭންޖަސް އިން ފޮރިން އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓްސް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކުގެ މަތިން، މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ޝާއިޢުކުރާ، އެ މުޢާމަލާތް ހިނގި ދުވަހުގެ އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓުގެ ±2% ("ޕްލަސް އޯ މައިނަސް" ދެ އިންސައްތަ) އަށްވުރެ ތަފާތު ނުވާ ބޭންކު އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓެއް ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓު ބެލުމުގައި ރިފަރެންސްކުރަންވާނީ އެއް މަސްދަރަކުންނެވެ.

ކޮންފުނި އުވައިލުން

61. (ހ) ކޮންފުންޏެއް އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމުން އެ ކޮންފުންޏެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނީއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް ކޮންފުނި އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުން ކަމަށް ބެލޭނީ:

(1) ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ކޮންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން

ޚާއްޞަ ޤަރާރެއް ފާސްކުރުމަށްފަހު، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށް އެ ކަން އަންގަމުން؛ ނުވަތަ

(2) ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓުން އަމުރެއް ކުރުމުން؛ ނުވަތަ

(3) ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒް އިއުލާނުކޮށް ކުރުމުންނެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ޤަރާރެއް ފާސްކޮށްފިނަމަ ނުވަތަ މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އަމުރެއް ކޮށްފިނަމަ، ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ 81 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެ ކުންފުނި އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމަށް ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތުން، އެ ޤަރާރު ފާސްކުރާތާ ނުވަތަ އެ އަމުރު ކުރާތާ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ކަމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު މީރާއަށް ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި އެ އަންގާއިރު، ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ނުވަތަ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރާ އާންމު އިއުލާނުގެ ކޮޕީއެއް ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށް ފޮނުވާ އަންގުމުގެ ކޮޕީއެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ބ) ޓެކްސް އަހަރެއްގެ އިންޓްރިމް ޕޭމަންޓް ދެއްކުމުގެ ސުންގަޑި ހަމަވުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ އެ ތާރީޚުގެ ކުރިން ކުންފުނިއެއް އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފަށައިފިނަމަ، އެ އިންޓްރިމް ޕޭމަންޓަކީ އެ ޓެކްސް އަހަރަށް ދައްކަންޖެހޭ އެހެން އިންޓްރިމް ޕޭމަންޓެއް އެ ކުންފުނިން ދައްކަން ނުޖެހޭނެއެވެ.

(ޅ) ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން، ކުންފުންޏެއް އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމާއިލާ ހަމައަށް ހިސާބުކޮށް މުއްދަތަށް، އެ ކުންފުނިން އިންކަމް ޓެކްސް ރިޓަރނެއް ހުށަހަޅައި، އެ މުއްދަތަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިނަލް ޕޭމަންޓް ދައްކަންވާނެއެވެ.

(ކ) ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށް ލިކުއިޑޭޓަރ ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން، އެ ކުންފުނިން މީރާއަށް

ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައިހުރި އެންމެހައި ފައިސާ ދައްކައި ހަވާލުކުރުމުންކަން ލިކުއިޑޭޓަރު ޔަގީންކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ލިކުއިޑޭޓަރު ޢައްޔަންކުރުމާ ގުޅިގެން ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުންފުނިން އަދާކުރަންޖެހޭ އިލްތިޒާމްތަކަށް ޒިންމާވާ ފަރާތަކީ އެ ލިކުއިޑޭޓަރެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ކުންފުންޏެއް އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމުގެ ފަހުން ފެށޭ އެއްވެސް 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގައި އެ ކުންފުންޏަކުން ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި -/500,000 (ފަސް ލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރަށް ލިބުނުކަމުގައި ނުވަތަ ލިބޭނެކަމަށް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ޤަބޫލުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ ކުންފުނި އުވައިލުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމުގެ ފަހުން ފެށޭ މުއްދަތަކަށް ނުވަތަ މުއްދަތުތަކަކަށް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން އިންކަމް ޓެކްސް ރިޓާރން ހުށަހަޅައި ޓެކްސް ދައްކަމުން ދިއުން ލާޒިމުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ރެވެނިއު އެކައުންޓާއި ކެޕިޓަލް އެކައުންޓުގައި ހުރި މުދަލާއި ދަރަނި ކަނޑައެޅުން

62. (ހ) ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، "ކެޕިޓަލް އެކައުންޓްގައި ހުރި މުދާ" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، އެ ފަރާތަކުން ބިޒްނަސް ނުކުރާ މުދަލާއި، ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ދެވޭ މުދަލާއި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ޕްރޮޕަޓީ، ޕްލާންޓް އެންޑް އިކުއިޕްމަންޓް ނުވަތަ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮޕަޓީ ނުވަތަ އިންޓެންޖިބަލް އެސެޓް ނުވަތަ މިނޫންވެސް ނޮން-ކަރަންޓް އެސެޓްގެ ގޮތުގައި ބެލޭ އެސެޓެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، "ކެޕިޓަލް އެކައުންޓްގައި ހުރި ދަރަނި" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން އުނިކުރެވޭ ޚަރަދު ހޭދަކޮށް އެ ދަރަންޏާ ގުޅިގެން ނުހިނގާ، ނުވަތަ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ނޮން-ކަރަންޓް ލައިބިލިޓީގެ ގޮތުގައި ބެލޭ ދަރަންޏެވެ.

(ނ) "ރެވެނިއު އެކައުންޓްގައި ހުރި މުދަލާއި ދަރަނި" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، ކެޕިޓަލް އެކައުންޓްގައި ހުރި އެސެޓާއި ދަރަނީގެ ބޭރުގައި ނުހިމެނޭ އެންމެހައި އެސެޓާއި ދަރަންޏެވެ.

ހެޖިންގ އަދި އޮޕްޝަންސް އެފަދަ
މުއާމަލާތްތަކަށް ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތް

63. (ހ) ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށް، ހެޖިންގ ނުވަތަ އޮޕްޝަންސް އެ ފަދަ މުއާމަލާތްތަކާއި ކަމުގައި ބެލެވޭނީ، އުސޫލާ ނުވަތަ ލިކުއިޑިޓީއާ ގުޅޭ ވަކި ރިސްކެއްގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވެދާނެ ގެއްލުމަކުން (އެ ފަރާތެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގެ ފައިދާ ނުވަތަ ގެއްލުމަށް އަސަރު ފޯރުވާ ފަދަ) ބަދަލުތަކުން ދިފާ ގެއްލުން ކަޑަކުރުމުގެ ގޮތުން ހެޖް ކުރުމަށެވެ.

(ށ) ހެޖިންގ ޓްރާންޒެކްޝަންތަކުން ލިބޭ އަންރިއަލައިޒްޑް ގެއިން އާއި ލޮސް (އާދޭ ފޮރިން އެކްސްޗޭންޖް ހެޖިންގ ޓްރާންޒެކްޝަންތަކުން ލިބޭ އަންރިއަލައިޒްޑް ގެއިން އާއި ލޮސް ވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން) އަށް ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ރައްދެއް ނުވާނެއެވެ.

(ނ) ހިސާބުތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ އެކްރޫއަލް ބޭސިސް އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި، އަދި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން އުނިކުރެވޭ ފަދަ ހަރަދުތައް އުނިކުރުމަށް މުއާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ހެޔޮނޫ ޓްރާންޒެކްޝަންތަކުގައި އެ ފަރާތެއްގެ ބައިވެރިވާނަމަ، އެ ފަރާތްތަކުގެ ޓެކްސް ބިޒްނަސްތަކުގެ އާމްދަނީގެ ހިސާބުތަކުގައި ހަރަދުތަކަށް ރައްދު ވާނަމަ، އެ ހެޔޮނޫ ޓްރާންޒެކްޝަން އެ ފަރާތެއްގެ ދަރަނިތަކާ ވައިސާގެ އަދަދެވެ.

(ރ) ހިސާބުތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ އެކްރޫއަލް ބޭސިސް އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި، އަދި ޓެކްސް ބިޒްނަސްތަކުގެ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ހިމެނެން އާމްދަނީއެއް އުނިކުރުމަށް މުއާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ހެޔޮނޫ ޓްރާންޒެކްޝަންތަކުގައި އެ ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިވާނަމަ، އެ ހެޔޮނޫ ކޮންޓްރެކްޓް ގުޅިގެން އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި އެ ފަރާތަކުން (ހަރަދު ކަނޑައި ލާފި) ލިބޭންޖެހޭ އަދަދު، އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިޒްނަސްތަކުގެ އާމްދަނީ ތަކަތައި ހިމެނެންވާނެއެވެ.

(ބ) ހެޔޮނޫ ޓްރާންޒެކްޝަންތަކުން ލިބޭ ގެއިން އާއި ލޮސް (އާދޭ ތަކަތައި ފޯރިން އެކްސްޗޭންޖް ހެޔޮނޫ ޓްރާންޒެކްޝަންތަކުން ލިބޭ ގެއިން އާއި ލޮސް ވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން) ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިޒްނަސްތަކުގެ އާމްދަނީ ތަކަތައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ނ) އާއި (ރ) ގެ ދަށުން، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި، އެ ފަރާތެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުމުން ހެޖިންގ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުން ފިޔަވައިގެން ލިބޭ އަންރިއަލައިޒްޑް ގެއިން އާއި ލޮސް ހިމަނައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ކ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ވިޔަފާރިއާ ހެޖިންގ ޓްރާންސެކްޝަންތަކުގައި ބައިވެރިވެފައިވާނަމަ، ނުވަތަ ފޯރިން އެކްސްޗޭންޖް، އިންޓްރެސްޓް ސްވޮޕް، ޑެރިވޭޓިވް ނުވަތަ މި ނޫންވެސް މި ފަދަ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގެ މުޢާމަލާތް ހިންގުން ކަމުގައިވާނަމަ، ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެ ފަދަ މުޢާމަލާތްތަކުން ލިބޭ އަންރިއަލައިޒްޑް ގެއިން އަދި އަންރިއަލައިޒްޑް ގެއިން އާއި ލޮސް ހިމަނައިގެންނުވާނެއެވެ.

ނުއުފުލޭ މުދަލަކުން ލިބޭ އާމްދަނީ

64. ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން، ނުއުފުލޭ މުދަލަކުން އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއަކީ ބަލާނީ، އެ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ ވެރިފަރާތަށެވެ.

ބިނާކުރާ ފަރާތުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުން

65. (ހ) މި މާއްދާ ރައްދުވާނީ މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ބިނާކުރާ ނުއުފުލޭ މުދަލަށް އެކަނިއެވެ.

(ށ) ބިނާކޮށް ފަރާތަކަށް އެ މުދާ ކުއްޔަށް ދޫކޮށްގެން ނުވަތަ އެހެން ގޮތަކުން ވިއްކުން، ބިނާކުރާ ފަރާތަށް އެ މުދަލުން ލިބޭ އާމްދަނީ އެ ފަރާތުގެ އާމްދަނީގެ ތެރޭގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ނ) އެ މުދަލުން ލިބޭ އާމްދަނީއާ ގުޅޭ ޚަރަދުތައް، ބިނާކުރާ ފަރާތުން ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާ އިޚްތިޔާރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ރ) ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާ އިޚްތިޔާރުނުކުރާނަމަ، ބިނާކުރާ ފަރާތުން އެ މުދަލުން ކުރާ އެއްވެސް ޚަރަދެއް ދެކޮޅުގެން އިމާރާތުގެ އެއްވެސް ބަޔަކުން އުނިކޮށް ނުކެނޑޭނެއެވެ.

(ބ) ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާ އިޚްތިޔާރުކުރާނަމަ، ބިނާކުރާ ފަރާތުން އެ މުދާ ބިނާކުރުމަށް ކުރި ޚަރަދު، އެ ފަރާތުން ކެޕިޓަލައިޒް ކުރަންވާނެއެވެ. އެ ފަރާތުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެ ޚަރަދު އުނި ކުރަންވާނީ އެ ފަރާތާއި

ޕްރިފަރާޖާއެކު ޕެޓްރިޔާ ކުލީގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތާއި، 25 އަހަރާއި، މި ދެ މުއްދަތުތަކުގެ ކުރީ މުއްދަތުތަކަށް ސަބްޖެކްޓް ލީސް ބޭސިސްއިން އެ ހަރަދު ބަލައިލައިގެންނެވެ. އަދި މި ބާވަތުގައި، އެ ފާހަގަތަކުގެ ބިޑީގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައި ހުރި ދަލީލު ހުށަހަޅާން ބޭނުންވާނީ މުއްދަތަށް އަރުވާ، މަސައްކަތު ބަދަލުތައްތަކާ އަސާސީ ކަރުދާސްތަކެވެ.

(ށ) މުދަލުގެ އެއްވެސް ބައެއް، ބިނާކުރާ ފާހަގަގެ އަމިއްލަ ބޯނުމަކުން ނުވަތަ ވިޔަފާރިގެ ބޯނުން ނޫން އެހެން ބޯނުމަކަށް ބޯނުންކުރާނަމަ، އެ ބައަކާ ގުޅޭގޮތުން މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އެއްވެސް ޖަރީމާއް އުފުލާއި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ހ) ކުއްލިން ދުވަސްކޮޅެއް ނުވަތަ އެހެން ގޮތަކުން ފިޔަސް، ވިޔަފާރިތަކުގެ އެ މުދަލަކުން ލިބޭ އާމްދަނީ އެ ފާހަގަގެ އާމްދަނީގެ ތެރޭގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ނ) އެ މުދަލުން ލިބޭ އާމްދަނީއާ ގުޅޭގޮތުން، ވިޔަފާރިތަކަށް ދެއްކުމަށް 28 ދުވަސް ވަންދެ އިޤުތިޞާދު ކުރިއަށް ހުރުމަށެވެ.

(ރ) ދެއްކުމަށް 28 ދުވަސް ވަންދެ އިޤުތިޞާދު ކުރެވިފައިވަނީ، ވިޔަފާރިތަކުން އެ މުދަލަކުން ލިބޭ އެއްވެސް ހަރަދަކާ ގުޅިގެން އިތުރު އެއްވެސް ޖަރީމާއް އުފުލާއި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ބ) ދެއްކުމަށް 28 ދުވަސް ވަންދެ އިޤުތިޞާދު ނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އަދި ވިޔަފާރިތަކުން އެ މުދާ ބިނާކުރެވުނު އެއްވެސް ހަރަދެއް ކޮންފަރމްކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ ހަރަދަށް ދެއްކުމަށް ދެއްކުމުގެ ސަރުކާރާއި ގޮތުގެ މުއްދަތުގައި ވަޢުދުވެފައިވާ މުއްދަތާއި ހިސާބު ކުރުމަށްވާ ހަމަޖެހުން ކަމަށްވާނަމެވެ. އެހެނީ، އެ މުދާ ބިނާކުރެވުނު ވިޔަފާރިތަކުން ކޮންފަރމް ކަމާ ހަރަދުކަން، ނުވަތަ ބިނާކުރާ ފާހަގަކުން ނުވަތަ އާއްމުކޮށް ފާހަގަކުން ކޮންފަރމް ކަމާ ހަރަދުކަން، މުދަލުގެ ވިޔަފާރިތަކުގެ ހިސާބު ހިމެނޭތޯ އުފުލައި ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މި ބާވަތުގައި، އެ ފާހަގަތަކުން އެ މުދަލާ ބިޑީގައި ކޮންފަރމް އަރުވަން ހަރަދުތައް، ދެއްކުމަށް މި ގޮތުގެ އަސާސީ މުއްދަތުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވޭނެއެވެ.

ބޮޑުތަކެތި ހިފުން އަރުވަން ކޮންފަރމްކަން ހިސާބު އަދާކުރުން ބަދަލުކުރުން

66. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި އަރުވަން ބޭނުންކަން ބަލާނަކަމަށް އިސް ނަމަވެސް، އަންނަނިވި ސަރުކާރުތައް ފިޔަސަވާ ޝަރުތުތަކާއި، ހިސާބު އަދާކުރުމާ ބަދަލުކުރުމާ ގުޅޭ ހަމަތައް މުދާ ބަދަލުކުރާނީ މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) ގައިވާގޮތަށެވެ.

(1) ކުންފުނިތަކުގެ ގްރޫޕެއްގައި ހިމެނޭ ކުންފުންޏަކުން، އެ ގްރޫޕުގައި ހިމެނޭ އެހެން ކުންފުންޏަކަށް ކެޕިޓަލް އެސެޓެއް ބަދަލުކުރުން، އަދި އެ ދެ ކުންފުންޏަކީވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ، ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ "ޓެކްސް-ފްރީ ޓްރާންސްފަރެއް" ހިއްސާކުރާ ދެ ކުންފުނި ކަމުގައިވުން؛ އަދި

(2) ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބަދަލުކުރުމުގެ މުޤާބިލުގެ ގޮތުން، އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތުގެ ޝެއާހޯލްޑަރުންނަށް ދޫކުރާ އަދި/ނުވަތަ ބަދަލުކުރާ ޝެއާ ނޫން އެހެން މުޤާބިލެއް ނެތުން؛ އަދި

(3) އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތުން އެ ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބޭނުންކުރަނީ، އެސެޓް ބަދަލުކުރުމާ ހަމައަށް އެ އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތުން ކުރަމުންދިޔަ ވިޔަފާރި ކުރުމަށް ކަމުގައިވުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ބަޔާންވާ ހާލަތުގައި، އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތަކާއި އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތަށް އަންނަނިވި ގޮތް އިސްތިސްނާކުރެވިގެންވެއެވެ.

(1) ބަދަލުކުރެވުނު ކެޕިޓަލް އެސެޓަކީ، އެ އެސެޓް ބަދަލުކުރެވުނު ވަގުތު އެ އެސެޓުގެ ޓެކްސް ރިޓަން ޑައުން ވެލިއުގައި ވިއްކައިލެވުނު އެސެޓެއް ކަމުގައި ބެލެވުން؛ އަދި

(2) ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބަދަލުކުރުމަށްފަހު އެ އެސެޓާ ގުޅިގެން ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭ މުދާ ބަދަލުކުރެވުނު ފަރާތަށް ކަމުގައިވުން، އަދި އެ ގޮތުން ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭ (އެސެޓް ބަދަލުކުރި ފަރާތުން އެ އެސެޓް ބޭނުންކުރަމުން ގެންދިޔައިރު ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރާނެ ބޭސިސްއިން) އެ އެސެޓް ބޭނުންކުރެވޭނެކަމަށް އަންދާޒާކޮށްފައިވާ މުއްދަތުން ބާކީ އޮތް މުއްދަތަށް ކަމުގައިވުން؛ އަދި

(3) ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބަދަލުކުރުމަށްފަހު އެ އެސެޓާ ގުޅިގެން ބެލެންސިންގ އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭ ނުވަތަ ބެލެންސިންގ ޗާޖް ހިނގާ (އެސެޓް ބަދަލުކުރި ފަރާތުން އެ އެސެޓް ބޭނުންކުރަމުން ގެންދިޔައިރު ބެލެންސިންގ

އެލަވަންސް އުނިކުރާނެ ނުވަތަ ބެލެންސިންގ ޗާޖް ހިނގާނެ ބީރައިން)
އެސެޓް ބަދަލުކުރުވުން ފަރާތަށް ކުރިމަތިވުން.

(ނ) އެއް ކެޕިޓަލް އެސެޓަށްވުރެ ގިނަ ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބަދަލުކުރާނަމަ މި މާއްދާގެ ދަށުން އެ ހުރިހާ ކެޕިޓަލް އެސެޓަކަށް ވަކިން އިނީޝިއަލް އެލަވަންސް އެއްކޮށްގެންނެވެ. އަދި މި ގޮތުން އިނީޝިއަލްކުރާ ގޮތް ބަދަލުގެ ނަގަކުރާ ގޮތެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) އިނީޝިއަލްކުރާ ގޮތުގައި އެ ކަން މިގޮތަށް އަންގަންވާނީ، އެ މުއާމަލާތް ހިންގުމުގެ ކުރިން، އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތައި އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތުން ސިޓީއެއް އަންގާ ޖިހަތުން ދަޢުވާ އެސެޓް ބަދަލުކުރެވޭ ފަރާތައި އެސެޓް ބަދަލުކުރާ ފަރާތުން އިނީޝިއަލްކުރަންވާ ގޮތް ޒާބިތުކުރި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އެ ކަން ލިޔުމުން އަންގަމުންނެވެ.

ދިހަވަނަ ބާބު

އުނިކުރުން

ޚަރަދުގެ ނިސްބަތް ބަހައިލުން 67. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި އޮންނަ ގޮތުގެ ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް، ޖުމުލަ އާމްދަނީ ހޯދުމަށް ހިނގާފައިވާ ޚަރަދުގެ ނިސްބަތް ބަލާނީ އެ ޚަރަދެއް ބަހައިލުމަށް އެކަށީގެންވާ އަދި އަދުލުވެރި އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޚަރަދެއް ބަހައިލައިފިނަމަ، އެ ޚަރަދެއް ބަހައިލުމުގައި ބޭނުންކުރެވުނު އަސާސް މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ އަސާސެއްކަމަށް އެ ފަރާތަކުން ދެނެގަތް ސަބަބެއް އެ އަސާސް ހިސާބުކުރުމުގައި ގޮތުގެ ތަފްސީލް ލިޔުމުގައި ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

މުދަލު ޚަރަދު 68. ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި، މުދަލު ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި އުނިކުރެވޭނީ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތުގެ ކަމާބެހޭ އާޚިރަކަށް އެ ވިޔަފާރިއަކުން މުދަލު ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދެވެ. އަދި މި އަދަދު އުނިކުރެވޭނީ، އެ އާޚިރަކުން

ދިރާސާކުރުމާ، މުދަލު ޖަހާތީގެ ގޮތުގައި ދައްކާކުރުމާ ފައިސާގެ ޚަރަދު އަންގާން ރަސީދެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ދާއިމީ މުއައްސަސާގެ ހެޑް އޮފީސް

69. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދާއިމީ މުއައްސަސާއެއް ހުރި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތެއްގެ "ހެޑް އޮފީސް" ކަމަށް ބަލާނީއެވެ:

(1) ދާއިމީ މުއައްސަސާގެ ވެރިފަރާތް؛ ނުވަތަ

(2) ދާއިމީ މުއައްސަސާގެ ވެރިފަރާތުގެ، ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހުރި، އެހެން ދާއިމީ މުއައްސަސާއެއް؛ ނުވަތަ

(3) ދާއިމީ މުއައްސަސާ ގުޅިފައިވާ، ނުވަތަ މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރު ނުވަތަ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަކާ ގުޅިފައިވާ އެއްވެސް ފަރާތެކެވެ.

(ށ) ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް، ދާއިމީ މުއައްސަސާއާއި ދާއިމީ މުއައްސަސާގެ ހެޑް އޮފީހަކީ ގުޅިފައިވާ ފަރާތްތަކެވެ.

ހެޑް އޮފީސް ޚަރަދު

70. (ހ) ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، "ހެޑް އޮފީސް ޚަރަދު" ގެ މާނައަކީ ހިމެނުނު ދާއިމީ މުއައްސަސާއެއްގެ ހެޑް އޮފީހަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުންނަ ދާއިމީ މުއައްސަސާއަކަށް ސަޕްލައިކުރުމުން ނުވަތަ ސަޕްލައިކުރުމުން ވިޔަސް ކޮންމެފައިސާއަކަމަ އެ ޚަރަދުތަކެވެ.

(ށ) ހެޑް އޮފީސް ޚަރަދު ކެނޑުމަށް ހަމައެކަނި އެ ދާއިމީ މުއައްސަސާގެ އާމްދަނީ ހޯދުމަށް އެކަނިކަމަށް ކަނޑައެޅިގެން އެނގޭން ނެތިނަމަ، އެ ޚަރަދުގެ ސަބަބުން ދާއިމީ މުއައްސަސާއަށް ލިބޭ މަންފާގެ ނިސްބަތުން، އެ ޚަރަދު އަދުލުވެރިކަމާއެކު ބަހައިލުމުން ދާއިމީ މުއައްސަސާއަށް ނިސްބަތްވާ މިންވަރު ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

އެކްސެކިއުޓިވް ކޮމްޕެންސޭޝަން

71. ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (11) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް، ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ޖ) ގައި މާނަކޮށްދީފައިވާ "އެކްސެކިއުޓިވް ކޮމްޕެންސޭޝަން" ކަނޑައެޅުމުގެ ބޭނުމަށް، މުއާމަލާތްތަކުގެ އަގުކަމަށް ބަލާނީ އެ މުއާމަލާތްތަކުގެ އާމްސްލެންގް އަގު މާކެޓް ވެލިޔުއެވެ.

ގެއްލުން ކަވަރުކުރި ރިސާވްކުރާ މުއްދަތުތަކުގައި އުނިކުރުން

72. ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގެއްލުމުގެ އަދަދު ބޭންކް ބިނާކުރަންވާ އޮޑިނަރީ ރިސާވްކުރުމުގައި އުނިކުރަންވާނީ ވިޔަފާރި އޮޑިނަރީންނެވެ.

އެގާރަވަނަ ބާބު
ކެޕިޓަލް އެޑަކުއަސީ

ކެޕިޓަލް އެޑަކުއަސީގެ

73. މި ބާބުގެ ބޭނުމަށް:

(ހ) "ކެޕިޓަލް އެޑަކުއަސީ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ކެޕިޓަލް ހަރަދަނާ ގުޅިގެން ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުނިކުރާވާ ކެޕިޓަލް އެޑަކުއަސީއެވެ.

(ށ) "ބޭސަލްސިންގެ އެޑަކުއަސީ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބޭންކް ބިނާކުރަންވާ އޮޑިނަރީ ރިސާވްކުރުމުގައި އުނިކުރަންވާ ބޭސަލްސިންގެ އެޑަކުއަސީއެވެ.

(ނ) "ބޭސަލްސިންގެ ކޮމިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ފަރާތްތައްގެ ބޭންކް ބިނާކުރަންވާ އޮޑިނަރީ ރިސާވްކުރުމުގައި އިތުރުކުރަންވާ ބޭސަލްސިންގެ ކޮމިޓީއެވެ.

(ރ) "ބޭންކް ރިޒަރވުއެން ވެލިއު" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ކެޕިޓަލް އެސެޓުން ގޮތުމަށް ހިނގި ހަރަދުތައް، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބޭންކް ނަގަން ފަށާ ދުވަހު އެ އެސެޓްގެ އަގުގެ ގޮތުގައި މި ގަވާއިދުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ރިސާވްކުރާ އަދަދާއި، މި ދުވަހު އަދަދުންކުރާ ކުޑަ އަދަދަކުން، ކުރިން ރިސާވްކުރާ މުއްދަތުތަކުގައި ކެޕިޓަލް އެޑަކުއަސީގެ ގޮތުގައި އުނިކުރެވިފައިވާ އަދަދުތަކުގެ ޖުމްލަ އުނިކުރުމުން އަންނަ އަދަދަށެވެ.

(ބ) "އިމާރާތް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އިމާރާތްތަކާއި، ޖޫބިތަކާއި، ސްޓްރަކްޗަރތަކާއި، މަގުތަކާއި މިންޏޫތަކާއި ފަދަ އެހެނިހެން ދާއިމީ ބިނާތަކެއް ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.

(ތ) "އެއަރކްރާފްޓް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، މަތިންދާބޯޓާއި، ހެލިކޮޕްޓަރާއި، ސީޕްލޭން، އަދި މިނޫންވެސް އޭރޯޑައިނަމިކްސް ބޭނުންކޮށްގެން ދުއްވާ އުޅަނދުފަހަރު ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.

(ދ) "ރޮޔަލްޓީ ޕޭމަންޓް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ރޮޔަލްޓީގެ ގޮތުގައި ހަރަދުކުރެވޭ ކަމަކަށެވެ.

(1) ކެޕިޓަލް އެސެޓް ވިއްކައިލުން ނުވަތަ ދިނުން؛

(2) ކެޕިޓަލް އެސެޓްގެ މިލްކުވެރިކަން އެ އެސެޓްގެ ވެރިފަރާތުން ދާއިމީކޮށް ނެތިދިއުން؛

(3) ހަލާކުވެގެން ނުވަތަ އެއްވެސް ގޮތަކަށް ކެޕިޓަލް އެސެޓް ނެތިދިއުން؛

(4) ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބޭނުންކުރުން ދާއިމީކޮށް ހުއްޓާލުން ނުވަތަ އެ އެސެޓް ބޭނުންކުރަމުންދިޔަ ވިޔަފާރި ދާއިމީކޮށް ހުއްޓާލުން ނުވަތަ ނިމުމަކަށް ގެނައުން ނުވަތަ އުވައިލުން؛

(5) ކެޕިޓަލް އެސެޓްގެ ވެރިފަރާތުން އެ އެސެޓް ބޭނުންކޮށްގެން ކުރަމުންދާ ވިޔަފާރިއަކުން ޖެކްސް ދައްކަންޖެހުން ނިމުމަކަށް އައުން؛

(6) އިންޓެންޖިބަލް އެސެޓް ނުވަތަ އެސެޓްގެ ބައެއް ވިއްކައިލުން ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު އެހެން ފަރާތަކަށް ދިނުން.

ކެޕިޓަލް ހަރަދު އަދާކުރުން

74. މި ބާބުގެ ދަށުން އެ ހަރަދަކާއި ގުޅިގެން ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރާ އެއްވެސް ހަރަދަކީ ބާޒާރުގައި ހިނގާ ހަރަދަކަށްވުރެ އިތުރު ހަރަދެއްނަމަ، އެ ހަރަދެއްގެ އަދަދު ކަމަށް ބެލޭނީ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ބަލައިގަންނަ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިސާބުކުރާ އަގެވެ.

ބާޒާރުގައި ކެޕިޓަލް އެސެޓްގެ އަގު

75. މި ބާބުގެ ބޭނުމަށް، މި ގަވާއިދުގެ އެއްވެސް މާއްދާއަކާ ތަޢާރުޟުނުވާ ގޮތުގެމަތިން، ތިރީގައިވާ ޙާލަތްތަކުގައި ކެޕިޓަލް އެސެޓް ގަތުމަށް ކުރެވުނު ހަރަދުކަމަށް ބަލާނީ އެ އެސެޓް އަންނަ

ފުރަތަމަ ބޭނުންކުރިއިރު ހުރި އަގު ކަމަށް ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ބަލައިގަނެވޭ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިސާބުކުރެވޭ އަގެވެ.

(ހ) ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ފަރާތަކުން، އެ ފަރާތެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ފެށުމުގެ ކުރިން ކެޕިޓަލް އެސެޓެއް ގަތުމަށް ހިނގާފައިވާ ޚަރަދަކާއި ގުޅިގެން ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހޯދުމަށް އެދުން؛

(ށ) އެ ކެޕިޓަލް އެސެޓެއް ފުރަތަމަ ބޭނުންކުރި އިރު، އެ އެސެޓް އަސްލު ގަތް އަގަށްވުރެ އޭގެ ބާޒާރުގެ އަގު ކުޑަވުން.

76. ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުން ބައެއްގައި ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބޭނުންކުރުން

ކެޕިޓަލް އެސެޓް ގަނެސް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އެ އެސެޓަކީ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭނީ އެ މުއްދަތެއްގެ ބޭރު ބައެއްގައި އެ އެސެޓް ބޭނުންކޮށްފައިވާނަމައެވެ. އަދި، ފުރިހަމަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައިނަމަ މަދުވެގެން 183 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ ތިނެއް) ދުވަހު އެ އެސެޓް ބޭނުންކޮށްފައިވާނަމައެވެ.

77. ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ނޫން ގޮތަކަށް ކެޕިޓަލް އެސެޓް ބޭނުންކުރުން

އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ނޫން ގޮތަކަށް ބޭނުންކުރާ ކެޕިޓަލް އެސެޓެއްނަމަ، އެ އެސެޓަކަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭނީ އެ ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް އެ އެސެޓް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ނިސްބަތަކުންނެވެ.

78. ކެޕިޓަލް ޚަރަދު އެއްފަހަރާ އުނިކުރުން

(ހ) މި ބާބުގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް ކެޕިޓަލް އެސެޓެއް ނުވަތަ އެއް ބާވަތެއްގެ ކެޕިޓަލް އެސެޓްތަކެއް އެއްފަހަރާ ގަތުމަށް ދިޔަ ޚަރަދު 5,000/- (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ އެ ފަރާތަކުން އެ ޚަރަދު ހިނގި ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ޓެކްސް ރިޓަރނާއި ހިސާބުކުރުމުގައި އެ ޚަރަދެއް އެއްފަހަރާ އުނިކުރުމަށް އިޚްތިޔާރު ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އެއްފަހަރާ އުނިކުރުމަށް އިޚްތިޔާރުކުރާ ޚަރަދުގެ ޖުމްލަ އެއްވެސް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި 100,000/- (އެއް ލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވެގެން ނުވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި ގަވާއިދުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން، ކާޑު ބޭސިސްއަށް ހިސާބު ތައްޔާރުކުރާ ފަރާތްތަކުން އެއްވެސް ކެޕިޓަލް އެސެޓެއް ނުވަތަ އެއް ބާވަތެއްގެ ކެޕިޓަލް އެސެޓްތަކެއް އެއްފަހަރާ ގަތުމަށް ދިޔަ ހަރަދު -/50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ، އެ ހަރަދުކުރި ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި އެ ހަރަދެއް އެއްފަހަރާ އުނިކުރުމަށް އިޚްތިޔާރު ކުރެވިދާނެއެވެ.

79. އެއް ހަރަދެއް ދެ ފަހަރު އުނި ނުކުރުން

މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް، އެއްވެސް ހަރަދެއް 1 (އެކެއް) ވިޔަފާރިއަކަށްވުރެ ގިނަ ވިޔަފާރީގެ ހިސާބުތަކުން ނުވަތަ އެކަވަރަށް އުނިކުރެވޭ 1 (އެކެއް) ކެޓަގަރީއަކަށްވުރެ ގިނަ ކެޓަގަރީއަކުން އުނިކޮށެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

80. ޤާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ދުވަހު ކެޕިޓަލް އެސެޓް އަގުކުރުން

(ހ) ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށާ ދުވަހު އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ އަތުގައި ހުރި ކެޕިޓަލް އެސެޓް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-35 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން އަދި ކެޕިޓަލްއެލަވަންސްދީފައިވާ މުދަލެއްނަމަ، ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރުމުގައި އެ މުދަލުގެ އަގު ކަމުގައި ބަލާނީ އެ ގަވާއިދުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކެޕިޓަލްއެލަވަންސްދީފައިވާ އަދަދެވެ.

(ށ) ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަތުގައި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށާ ދުވަހު ހުރި ކެޕިޓަލް އެސެޓް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-35 (ވިޔަފާރީގެ ފައިދާއިން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ ދަށުން އަދި ކެޕިޓަލްއެލަވަންސް ނުވާ އެސެޓެއްނަމަ، އެ އެސެޓްގެ އަދި ކެޕިޓަލްއެލަވަންސާ އެ އެސެޓް ގަތް ދުވަހުން ފެށިގެން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށާ ދުވަހާ ހަމައަށް އެ އެސެޓް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ކޮންމެ އަހަރަކަށް ނުވަތަ އަހަރަކުން ބަހާލާ، އެ އެސެޓް ގަތް އަގާއި މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެ މުއްދަތުގެ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރުމުން އަދި ބާކީ (ނޮޝަނަލް އެޑްޖަސްޓްމަންޓް)، އެ އެސެޓް ގަތް އަގުން އުނިކޮށްގެންނެވެ.

(ނ) ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބޭނުމަކަށް މި މާއްދާގެ (ށ) ތަތްބީޤު ނުވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެސެޓް ގަތް އަގުން އުނިކުރާ ބަދަލަކީ ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް، އެސެޓް ގަތް އަގު އެނގެން ނެތްނަމަ އެ އަގަދުގެ އެކަށީގެންވާ އަންދާޒާއެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް، އެސެޓް ބޭނުންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު އެނގެން ނެތްނަމަ އެ މުއްދަތުގެ އެކަށީގެންވާ އަންދާޒާއެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ކ) މި މާއްދާގެ (ބ) އަދި (ޅ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެސެޓް ގަތް އަގުކަމަށް ނުވަތަ އެ އެސެޓް ބޭނުންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުކަމަށް ކޮށްފައިވާ އަންދާޒާއަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު މިނިސްޓަރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފެށި ދުވަހު ހުރި ކެޕިޓަލް އެސެޓަކަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރުން

81. ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފެށި ދުވަހު އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ އަތުގައި ހުރި ކެޕިޓަލް އެސެޓަކަށް ހިނގާފައިވާ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރާނީ އެ އެސެޓް ގަތް އަގާއި މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެ އެސެޓްއެއްގެ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ޚާއްޞަ ގޮތަކަށް ގެންގޮސްގެންނެވެ.

ކެޕިޓަލް އެލަވަންސާ ގުޅޭ އާންމު މާއްދާތައް

82. (ށ) ކެޕިޓަލް އެސެޓަކާ ގުޅިގެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ހިސާބުކުރާ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ބެލެވޭނީ އެ އެލަވަންސް ދެވޭ މުއްދަތެއްގައި އެ ފަރާތެއްގެ ހަރަދެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

(ނ) މި ބާބުގެ ދަށުން އެއްވެސް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އުނިކުރެވޭ އެލަވަންސްއެއް ހިމެނޭނީ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމޭ ޓެކްސް އަހަރެއްގެ އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބަލަންސްގައެވެ.

(ރ) އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހަށްވުރެ ކުރުނަމަ، މި ގޮތުގެ ދަށުން އުނިކުރާ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރަންވާނީ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ނިސްބަތުންނެވެ.

(ބ) ކެޕިޓަލް ހަރަދަކާ ގުޅިގެން މި ބާބުގެ ދަށުން އުނިކުރާ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ނުވަތަ އެއާއި ދަށުން ޖުމްލަ އެލަވަންސް، އެ ހަރަދުގެ ޖުމްލަ އަދަދަށްވުރެ އިތުރުވެގެން ނުވާނެއެވެ.

(ޅ) ކެޕިޓަލް އެސެޓެއްގެ ޓެކްސް ރިޓަންޑައުން ވެލިއު 0 (ސުމެއް) އަށް ވުމަށްފަހު، އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިޒްނަސް އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެ މުއްދަތުގެ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް އަދަދެއް އުނިކޮށެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

ކެޕިޓަލް އެލަވަންސްގެ ރޭޓުތައް

83. (ހ) މި ބާބުގެ ދަށުން އުނިކުރެވޭ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭ އެސެޓުގެ ބާވަތްތަކާއި ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭ ރޭޓު ތިރީގައިވާ ތާވަލުގައި އެވަނީއެވެ.

އެސެޓުގެ ބާވަތް	ރޭޓު (%)
އިމާރާތް	4
އެއަރކްރާފްޓް	7
ކަނޑު ދަތުރުކުރާ ފަހަރު އުޅަނދު	7
ކަނޑު ދަތުރުކުރާ ފަހަރު އުޅަނދު ނޫން އެހެނިހެން އުޅަނދު	5
ފަރުނީޗަރާއި ފިޓިންގ	10
އިންޖީނުލީ އެއްގަމު އުޅަނދުފަހަރު	20
އާރތް މޫވިންގ ވެހިކަލް	5
ޕްލާންޓް އަދި އިކުއިޕްމަންޓް (އޮފީސް އިކުއިޕްމަންޓް ފިޔަވައި)	10
އޮފީސް އިކުއިޕްމަންޓް	20
ކޮމްޕިއުޓަރ ސޮފްޓްވެއަރ	33⅓
ބަދިގޭ ސާމާނު (ދޫ، ތަށި، ސަމުސާ، ތަޅި ފުޅި)، ލިނަން، އަދި ހިފާ ގެންގުޅޭ ސާމާނު	33⅓

(ށ) މި ބާބުގެ ދަށުން އުނިކުރެވޭ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް، އެ އެސެޓް ގަތް އަހަރު މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ތާވަލުގައި އެ އެސެޓެއް ނިސްބަތްވާ ބާވަތަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ރޭޓު ގުނަކޮށްގެން ހިސާބުކުރުމަށްފަހު، ޓެކްސް ބިޒްނަސް އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ގެންގުޅޭ ބަދިގޭ ސާމާނު (ދޫ، ތަށި، ސަމުސާ، ތަޅި ފުޅި)، ލިނަން އަދި ހިފައި ގެންގުޅޭ ސާމާނުގެ ބަދަލުގައި އަލަށް ގަންނަ އެ ފަދަ އެސެޓް ގަތުމަށް ހިނގާ ހަރަދު، އެ

ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެކުގައި
އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އިމާރާތެއް ނުވަތަ އިމާރާތެއްގެ ބައެއް ގެދޮރުގެ ޚަރަދު ލޯނު ދީފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކިންގއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް ދީފައިވާ ބޭންކަކުން ނުވަތަ ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/81 (މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ލައިސަންސް ދީފައިވާ ބޭންކު-ނޫން މާލީ އިދާރާއަކުން ގެދޮރު އިމާރާތްކުރުމަށް ނަގާފައިވާ ލޯނަކުން ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ޚަރަދަށް، އަންނަނިވި ގޮތަށް ހިސާބުކުރުމުން، ޓެކްސް ނަގާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) އިމާރާތުގެ އަގުގެ ތެރެއިން ލޯނުގެ ޚަރަދު ނުހިމެނޭ ބައަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

$$(A - B) \times 4\%$$

A = އިމާރާތުގެ ޖުމްލަ އަގު

B = އިމާރާތުގެ ޖުމްލަ އަގުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ލޯނުގެ އަދަދު

(2) އިމާރާތުގެ އަގުގެ ތެރެއިން ލޯނުގެ ޚަރަދުގެ ބައަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

(i) ލޯނު ނަގާފައިވަނީ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފެށި ދުވަހުގެ ކުރިން ކަމުގައިވާނަމަ:

$$\frac{E - (E \times 4\% \times n)}{m}$$

E = އިމާރާތުގެ ޚަރަދަށް ލޯނުން ބޭނުންކުރި މިންވަރު

n = އެ ޚަރަދުކުރެވުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން 1 ޖަނަވަރީ 2020 އަށް ހިނގި މުއްދަތު (އަހަރުން)

m = ލޯނު އަނބުރާ ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ މުއްދަތުގެން 1 ޖަނަވަރީ 2020 ގައި ބާކީ އޮތް މުއްދަތު (އަހަރުން)

(ii) ލޯނު ނަގާފައިވަނީ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފެށި ދުވަހު ނުވަތަ އޭގެ ފަހުން ކަމުގައިވާނަމަ:

$$\frac{E}{m}$$

E = އިމާރާތުގެ ހަރަދަށް ލޯނުން ބޭނުންކުރި މިންވަރު

m = ލޯނު އަނބުރާ ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ މުއްދަތު (އަހަރުން)

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރަން އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިޚްތިޔާރުކޮށްފިނަމަ، އިމާރާތުގެ އަގުގެ ތެރޭގައި 1 (އެކެއް) ލޯނަށްވުރެ ގިނަ ލޯނު ހިމެނޭނަމަ އެއިން ކޮންމެ ލޯނަކުން އިމާރާތުގެ އަގުގެ ތެރޭގައި ހިމަނާފައިވާ މިންވަރު ވަކިކޮށް އެއިން ކޮންމެ ބައަކަށް ވަކިވަކިން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ހިސާބުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރަން އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިޚްތިޔާރުކޮށްފިނަމަ، އެ އިޚްތިޔާރު ބަދަލެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި، ލޯނު އަނބުރާ ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބޭނުންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ބަދަލެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

އިންޓަންޖިބަލް އެސެޓަށް އުނިކުރާ އެލަވަންސް

84. (ހ) ވިޔަފާރިއެއް ކުރުމުންދާ ފަރާތަކުން އިންޓަންޖިބަލް އެސެޓެއް ގަތުމަށް ހަރަދެއް ކުރެވިފައިވާނަމަ، އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އެ ފަރާތުގެ ޓެކްސް ބޭނުންކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ތިރީގައިވާ ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން ހިސާބުކުރުމަށްފަހު ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

$$\frac{E}{n}$$

E = ހަރަދު

n = އެ އެސެޓެއް ބޭނުންކުރެވޭނެކަމަށް އެ ފަރާތުން އަންދާޒާކޮށްފައިވާ މުއްދަތު (އަހަރުން)

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެ އެސެޓެއް ބޭނުންކުރެވޭނެކަމަށް އެ ފަރާތުން އަންދާޒާކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު މީރާއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާއިބަދަން ބޭނުންކުރެވޭނެ އިންޓޭންޖިބަލް އެސެޓެއްނަމަ، އެ އިންޓޭންޖިބަލް އެސެޓް ބޭނުންކުރެވޭނެ މުއްދަތު ކަމުގައި ބަލާނީ 10 (ދިހައެއް) އަހަރެވެ.

85. ބިން ހިއްކުމާ ގުޅޭ ކެޕިޓަލް ހަރަދަށް އުނިކުރެވޭ އެލަވަންސް

(ހ) ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އެއްވެސް ފަރާތަކުން ބިން ހިއްކުމާ ގުޅިގެން ހަރަދެއް ކޮށްފައިވާނަމަ، ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ތިރީގައިވާ ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން ހިސާބުކުރުމަށްފަހު ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

$$\frac{E}{n}$$

E = ބިން ހިއްކުމަށް ކުރި ހަރަދުގެ ޖުމްލަ

n = 25 ނުވަތަ ލީޒުގެ މުއްދަތު (އަހަރުން)، މި ދެ އަދަދުގެ ތެރެއިން ކުޑަ އަދަދު

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، ބިން ހިއްކުމާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާފައިވާ ހަރަދުތަކެއް ބެލެވޭނީ، އެ ފަރާތުން ގަވާއިދުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން އިޚްތިޔާރުކޮށްފައިވާ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ހަރަދުތަކެއް ކެޕިޓަލް އެސެޓްއެއްގެ ގޮތުގައި އެ ފަރާތުގެ ހިސާބުތަކުގައި ހިމަނާފައިވާ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ހިނގާފައިވާ ހަރަދުތަކުގެ ގޮތުގައެވެ.

86. ވިޔަފާރި ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގާ ހަރަދުތައް

(ހ) ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ވިޔަފާރި ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގާ ހަރަދުކަމަށް ބެލެވޭނީ، އެ ފަރާތެއްގެ ފުރަތަމަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ފެށުމުގެ ކުރިން ވިޔަފާރި އާމްދަނީ ހޯދުމަށް ކޮށްފައިވާ ހަރަދުތަކެވެ.

(ށ) ވިޔަފާރި ފުރުޞަތުގެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ ޚަރަދުތަކުގެ ތެރެއިން، އެ ޚަރަދަކީ ވިޔަފާރި ފުރުޞަތު ފަށުން ހިނގިނަމަ، ކެޕިޓަލް ޚަރަދެއްގެ ގޮތުގައި ނުބަލާނެ ޚަރަދެއްނަމަ، ފުރަތަމަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެ ޚަރަދު އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިދަންނަވާ ހާލަތުގައި، ވިޔަފާރި ފުރުޞަތުގެ ކުރިން ހިނގާ ޚަރަދަށް މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ކެޕިޓަލް އަލަވަންސް އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

ކެޕިޓަލް އަލަވަންސް އުނި ނުކުރެވޭ އެސެޓްތައް

87. އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ އެސެޓަކަށް ކޮށްފައިވާ ޚަރަދަކަށް ކެޕިޓަލް އަލަވަންސް އުނި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ހ) ބިން؛

(ށ) ގުޑްވިލް؛

(ނ) ސާބިތުކޮށް އަދު ކަނޑައެޅިގެން ނެތް ޒައިރު މާއްދީ މުދާ؛

(ރ) މި ގަވާއިދުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 84 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 85 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތްތަކުގެ އެސެޓްތައް ފިޔަވައި އެހެނިހެން އެސެޓްތައް.

ބެލެންސިންގ އެލަވަންސް އަދި ބެލެންސިންގ ޗާޖު

88. (ހ) މި މާއްދާ ޢަމަލުކުރާނީ މި ބާބުގެ ދަށުން ކެޕިޓަލް އަލަވަންސް ދެވިފައިވާ އެސެޓެއް ޑިސްޕޯޒްކުރެވިއްޖެ ހާލަތުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި، އެ އެސެޓް ޑިސްޕޯޒްކުރުމުގެ އަގަކީ 0 (ސުމެއް) ނަމަ، ނުވަތަ އެ އެސެޓްގެ ޑިސްޕޯޒްކުރުމުގެ އަގަކީ ޓެކްސް ރިޓަން ޑައުން ވެލިއުއަށްވުރެ ދަށް އަދަދެއްނަމަ، ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ބެލެންސިންގ އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި އެ ދެމެދު އަދަދު އުނިކުރެވިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެއްވެސް އެސޯސިއޭޝަން ރައްދުވާނަމަ، އަދި އޭގެ ޓެކްސް ރިޓަރން ގައުން ފެލިއުއަންވެއް ޑިސްޓްރިބިއުޓަބަލް އިންކަމްވާނަމަ، އެ ޕާޓްނަރސްގެ ޓެކްސް ބެނިފިޝަރީ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ބެނިފިޝަރީގެ ޕާޓްނަރޝިޕް ޓެކްސް ގޮތުގައި އެ އިންކަމް އަދާކުރު ހިސާބުކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) (1) ކޮމިޝަނަރ އެސޯސިއޭޝަން މި މާއްދާގެ (ހ) ރައްދުވާނަމަ އަދި އެ އެސޯސިއޭޝަނުގެ ޓެކްސް ރިޓަރންގައުން ފެލިއުއަންވެއް އޭގެ ޑިސްޓްރިބިއުޓަބަލް އިންކަމްވާނަމަ؛ އަދި

(2) އެ އެސޯސިއޭޝަން މި ގަވާއިދުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ރައްދުވާނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެ ޕާޓްނަރސްގެ ޓެކްސް ބެނިފިޝަރީ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ބެނިފިޝަރީގެ ޕާޓްނަރޝިޕް ޓެކްސް ގޮތުގައި އެންމެ އަދާކުރަންޖެހޭ ޖުމްލަ ހިސާބުކުރަންވާނެއެވެ.

(i) އެންމެ އަދާކުރަންޖެހޭ ކުޑަ އަދަދަކީ:

(ހހ) އެ އެސޯސިއޭޝަނުގެ ޓެކްސް ރިޓަރންގައުން ފެލިއުއަންވެއް އޭގެ ޑިސްޓްރިބިއުޓަބަލް އިންކަމް އަދާކުރު؛ ނުވަތަ

(ހނ) އެ އެސޯސިއޭޝަން ކޮމިޝަނަރ އަށްވެސް ދޭންޖެހޭ ޓެކްސްގެ ދަށުން ފައިލުކުރާ ހުށަހަޅަންޖެހޭ ޖުމްލަ؛ އަދި

(ii) އެ އެސޯސިއޭޝަން ގެއް އެހެންވެސް އޭގެ ޑިސްޓްރިބިއުޓް ކުރި އަދި އިންކަމް އަދާކުރު.

89. ޑިސްޓްރިބިއުޓް އަދި (ހ) މުދުވެރިވި ރަޖިސްޓަރީ އިސްޓޭޓް އިންކަމްގެ ބެނިފިޝަރީ ސަރަހައްދުގައި، އެ އެސޯސިއޭޝަނުގެ ޑިސްޓްރިބިއުޓް އަދި ކަމަށް ބެލޭނީ ތިރީގައިވާ އަދަދުތަކުގެ ޖުމްލައެވެ.

(1) އެ އެސޯސިއޭޝަނުގެ ބެނިފިޝަރީން ލިބުނު އަދަދަށް، އެ އެސޯސިއޭޝަން ބެނިފިޝަރީ ކަމަށް ވީ ކަމަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ބާކީ އަދަދު، އަދި

(2) އެ އެސެޓަށް ވިއްކައިލެވޭނެ އަގަށް އެއްވެސް އަސަރެއް ކޮށްފާނެ ފަދަ ކަމަކާ ހުރެން ލިބުނު ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ އިންޝުއަރަންސް ފައިސާގެ ބަދަލު، އަދި

(3) ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ލިބުނު އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުވަތަ އެހެނިހެން ގޮތަކަށް ލިބުނު ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާގެ ބަދަލު.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެސެޓް ވިއްކައިލުމުގައި ބާޒާރުގައި އެ އެސެޓް ވިއްކާލެވޭނެ އަގަށްވުރެ ދަށް އަގަކަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ އެސެޓުގެ މާކެޓް ވެލިއު ކަމުގައި ބަލާނީ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ބެލެހެއްޓުމުގެ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިސާބުކުރާ އަގެވެ.

(ރ) މުދަލަށް ދަތިވެގެން އިސްތިސްނާވާ ދާއިމީކޮށް ގެއްލުން، ނައްތާލުން، ހަލާކުވުން، ނުވަތަ އެސެޓް އެއްކޮށް ދުރުކުރެވުނަމަ، އެ އެސެޓުގެ ބަސްނާކުރުމުގެ އަގު ކަމުގައި ބަލާނީ ބޭނުން ވިޔަފާރީގެ ބަދަލުތަކުގެ ޖުމުލައެވެ.

(1) އެސެޓްއަށް ނުވަތަ އެ އެސެޓުގެ ބަދަލަށް ލިބުނު ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ އެއްވެސް ފައިސާގެ ބަދަލު، އަދި

(2) އެސެޓަށް ލިބުނު ގެއްލުމާ ގުޅިގެން ނުވަތަ މި ފަދަ އެހެން ވެސް ސަބަބަކާ ގުޅިގެން ލިބުނު ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ އެއްވެސް އިންޝުއަރަންސް ފައިސާއެއްގެ ބަދަލު، އަދި

(3) ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެހެނިހެން ގޮތަކަށް ލިބުނު ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާގެ ބަދަލު.

(ބ) މުދަލަށް ދަތިވެގެން އިސްތިސްނާވާ އިންޓަނޭޝަނަލް އެސެޓް ނުވަތަ އެސެޓުގެ ބައެއް ވިއްކައިލުން ނުވަތަ ބަސްނާކުރުމުގެ ހާލަތު އެހެން ފަރާތަކަށް ދޫކުރެވިއްޖެނަމަ؛

(1) މާލީ ބަޔާނުގެ ގޮތުގައި ދަށްކާފައިވާ ފައިސާ ނޫނީ އެ އެސެޓް ބިލްޑިންގް އިންވެސްޓްމަންޓް ބާކީވާ ފަރާތުގައި އެ އެސެޓް ބަސްނާކުރުމުގެ ހާލަތު އުނިކުރެވޭނެ ފައިސާގެ ބަދަލެވެ.

(2) ބާޒާރުގައި އެ އެސެޓެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ރައްދު ދީފައިވަނީ މުޤާބިލެއްގެ ގޮތުގައި އެ އެސެޓަށް ލިބޭނެ އަދަދަށްވުރެ ދަށް އަގެއްގައިނަމަ، ތަސައްވުރުކުރުމުގައި އަގު ކަމަށް ބަލާނީ ބާޒާރުގައި އެ އެސެޓެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ރައްދު އުނިކުރުމަށްފަހު ފައިސާގެ އަދަދެވެ.

(3) މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބުނެފައިވާ ހާލަތެއް ގުދުވެރިވެއްޖެނަމަ، ތަސައްވުރުކުރުމުގައި އަގުކަމަށް ބަލާނީ ތިރީގައިވާ އަދަދުތަކުގެ ޖުމްލައެވެ.

(i) އެ އިންޓެންޖިބަލް އެސެޓެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ރައްދު ދިނުމުން ލިބޭނެ އަދަދުން، އެ ރައްދު ދިނުމަށް ދިޔަ ހަރަދު އުނިކުރުމަށްފަހު ލިބޭނެ ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ އަދަދު؛

(ii) އެ ރައްދު ވިއްކައިލުމުން ނުވަތަ އުނިކުރުމުން އަގަށް އެއްވެސް އަސަރެއް ކުރުވައިފާނެ ފަދަ އަމަލެއް ގެއްލިގެން އިންޝުއަރަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބެން ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދު؛

(iii) އެހެން އެއްވެސް ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ މުޤާބިލެއްގެ ގޮތުގައި ލިބެން ނުވަތަ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދު؛

(ބ) އެހެން އެއްވެސް ރެކަވަރަބް އިމްޕެއަރމަންޓް ގުދުވެރިވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި ތަސައްވުރުކުރުމުގައި އަގުކަމަށް ބަލާނީ، އެ އިމްޕެއަރމަންޓް ހިނގި ވަގުތު، ބާޒާރުގައި އެ އެސެޓެއް ވިއްކައިލުމުން އަގެވެ.

ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރުމާ ގުޅިގެން ބަދަލުކުރާ އެސެޓް

90. (ހ) އަންނަނިވި ޝަރުތުތަކެއް ފުރިހަމަވާ ހާލަތްތަކުގައި، ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރި ފަރާތަށް އަދި ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރާ ފަރާތަށް މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) ރައްދުވާނެއެވެ.

(1) ފަރުދެއްގެ ނަމުގައި ކުރާ ވިޔަފާރިއެއް، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބޮޑީސް ނަގަން ފުރުމުގެ ފަރުން ކުންފުނިއެއްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރާނަމަ؛ އަދި

(2) ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރުމުގެ މުޤާބިލުގައި ގޮތުގައި އެ ފަރުދަކަށް ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ލިބޭނަމަ؛ އަދި

(3) ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރުމުގެ މުޤާބިލުގައި ގޮތުގައި ކުންފުނީގެ ހިއްސާ ނޫން އެހެން އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުލިބޭނަމަ؛ އަދި

(4) ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރުމުގައި، ކުރިން ވެސް ވިޔަފާރީގައި ބޭނުންކުރެވުނު އަދި ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރި ފަރާތަށް މި ބާބުގެ ދަށުން އެލަވަންސް ދެވިފައިވާ ކެޕިޓަލް އެސެޓެއް ހިމެނޭނަމަ.

(ހ) އެއް އެސެޓަށްވުރެ ގިނަ އެސެޓް ބަދަލުކުރާނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް އެ ހުރިހާ އެސެޓަކަށްވެސް ހިސާބުކުރަންވާނީ އެއްގޮތަކަށެވެ. މި ގޮތުން އިންތިޤާލުކުރާ ގޮތް ބަދަލެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ޢައްދުވާނަމަ، އެ އެސެޓެއް ބަދަލުކުރުން އެއީ ރެލަވަންޓް އިވެންޓެއްކަމަށް ނުބެލެވޭނެއެވެ. އަދި އެ ފަދަ ބަދަލެއް ކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން އުނިކުރެވޭ ކެޕިޓަލް އެލަވަންސާއި ނުވަތަ ބެލެންސިންގ އެލަވަންސާއި ނުވަތަ ބެލެންސިންގ ޗާޖެއް އުނިކުރެވޭނީ އެ އެސެޓެއް ބަދަލުކުރުމުން ފަރާތަށެވެ. އަދި މިގޮތުން ބަދަލުކުރުމުން ފަރާތަށް އުނިކުރެވޭ އެލަވަންސް އުނިކުރެވޭނީ އެ ބަދަލުކުރި ފަރާތުން އެ ވިޔަފާރިއެއް ކުރަމުންގެންދާކަމަށް ބަލައިގެންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޚިޔާރުކުރާ ގޮތެއް މީޔާރަށް އަންގަންވާނީ ވިޔަފާރި ބަދަލުކުރި ފަރާތް އަދި ބަދަލުކުރުވި ފަރާތް ސޮއިކޮށް އަންގާ ލިޔުމަކުންނެވެ. އަދި މި ފަދަ އެންގުމެއް އަންގާނީ ތިރީގައިވާ ތަފްޞީލުތަކާއި ކުރިން އަންނަ ތަފްޞީލުތަކާއެކެވެ.

(1) އެ ފަދަ ބަދަލެއް ކުރެވުނު ޓެކްސް އަހަރެއް ނިމުމަށްފަހު 6 (ހައެއް) މަސްދުވަސް ވުމުގެ ކުރިން، ނުވަތަ

(2) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިއްސާގެ ތަފާތުން ހިއްސާއެއް ވިއްކައިފި ދުވަސް.

ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް އުނިކޮށްފައިވާ ކެޕިޓަލް އެސެޓް ވިއްކައިލުމުން

91. (ހ) މި މާއްދާ ހިނގާނީ އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފުރިހަމަވާ ހާލަތްތަކުގައެވެ.

(1) މި ބާބުގެ ދަށުން ކެޕިޓަލް އެސެޓަކަށް ކެޕިޓަލް އެލަވަންސް ދީފައިވަނީކަމަށް އެ އެސެޓް ވިކުން ނުވަތަ އެހެން އެއްވެސް އެސެޓަކާއި ވިއްކައިލައިފިނަމަ ނުވަތަ ހަލާކުވެއްޖެނަމަ، އަދި

(2) ކެޕިޓަލް އެސެޓް ވިއްކައިލުމުން ލިބުނު މުޤާބިލަކީ ވިއްކައިލުމުން ހުރި އެސެޓަކަށް ނިސްބަތްވާ އެޑްޖަސްޓަޑްކޮސްޓްވާނަމަ، ނުވަތަ އިންޝުއަރަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބުނު ފައިސާއާއި ހަވާލުކުރުމުގެ ކުރިން ކެޕިޓަލް އެސެޓަކަށް ނިސްބަތްވާ ނުވަތަ އެކަމާއި ގުޅޭ އިންޝުއަރަންސް ޕޮލިސީގެ ދަށުން ކުރެވިފައިވާ ކޮށްދީފައިވާއަކަށް ވުރެ ބޮޑުނަމަ، އަދި

(3) ވިއްކި އަގު ނުވަތަ އިންޝުއަރަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބުނު ފައިސާގެ ޖުމްލަ، ވިއްކުން ނުވަތަ ހަލާކުވުމުގެ ކުރިން އެސެޓްގެ ނިސްބަތުން ބަލައިފައި ނުވާނަމަ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢަދަދު އެ އެސެޓްގެ ސާބިތު ޢަދަދުތަކަށް ނިސްބަތްކޮށް އެ އެސެޓުތަކުގެ މުދަލުގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ބަހަންވާނެއެވެ.

ބާރަވަނަ ބާބު

އިންޝުއަރަންސްގެ ވިޔަފާރި

އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުން

92. (ހ) ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ހަމައެކަނި ލައިފް އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުންނާއި ލައިފް އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރީއާއި އެހެނިހެން އިންޝުއަރަންސްގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރަނީ، މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ލައިފް އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރިތަކަށް ހާއްސަ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށެވެ.

(ށ) ހަމައެކަނި ލައިފް އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުންނާއި ލައިފް އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރީއާއި އެހެނިހެން އިންޝުއަރަންސްގެ ވިޔަފާރިކުރާ

ފަރާތްތަކުގެ ތަފާތު އިންޝުއަރަންސްގެ ބައިން ނިސްބަތްވާ ޕޮލިސީ ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީއަކީ އިންވެސްޓްމަންޓުން ލިބޭ އާމްދަނީ، ހިންގުމުގެ ހަރަދުތައް އުނިކުރުމުން އޮންނަ އަދަދެވެ.

(ނ) އިންޝުއަރަންސް ވިޔަފާރީގެ ވެރިފަރާތަކީ "މިއުޗުއަލް" ނުވަތަ "ޕްރޮޕްރައިޓަރީ" ކަމުގައި ވިޔަސް، މި މާއްދާގެ (ހ) ރައްދުވާނެއެވެ.

ބާރަވަނަ ބާބު

ކެޕިޓަލް ގެއިނާއި ލޮސް

ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގާ ދުވަހުގެ ކުރިން ހޯދާފައިވާ މުދާ

93. ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށާ ދުވަހުގެ ކުރިން ގަންފައިވާ މުދަލުގެ އަގުކަމަށް، ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ބަލާނީ 1 ޖަނަވަރީ 2020 ގައި އެ މުދަލުގެ އޯޕަން މާރކެޓް ވެލިއުއެވެ.

ގުޅުންހުރި ދެ ފަރާތެއްގެ ދެމެދުގައި ގަނެވިއްކޭ މުދާ

94. ގުޅުންހުރި ދެ ފަރާތެއްގެ ދެމެދުގައި ހިނގާ މުޢާމަލާތެއްގައި، މުދަލެއް ޓްރާންސްފަރކުރުމުން ލިބޭ މުޤާބިލުގެ އަދަދު، ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ކަނޑައަޅާނީ، ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގައިވާ އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތަށެވެ.

ކެޕިޓަލް ލޮސް އުނިކުރުން

95. (ހ) ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ކެޕިޓަލް ލޮސް އުނިކުރެވޭނީ ކެޕިޓަލް ގެއިނުންނެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ކުރިއަށް ގެނިޔަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުތަކުގެ ކެޕިޓަލް ގެއިނުން ކެޕިޓަލް ލޮސް އުނިކުރާނަމަ، އުނިކުރަމުން ގެންދެވޭނީ އެ ގެއްލުންވި ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކެޕިޓަލް ލޮސްގެ އަދަދު އުނިކުރަމުން ގެންދަންވާނީ އެ ކެޕިޓަލް ލޮސް އައިސްފައިވާ ތަރުތީބުން (ކުރިން ވި ގެއްލުން ކުރިން އުނިކުރާ އުސޫލު) އިންނެވެ.

(ރ) ކެޕިޓަލް ލޮސް ޤާނޫނާ އެހެން ގޮތަކަށް ކެޕިޓަލް ގެއިނުން އުނިއެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

ސާދަވަނަ ބާބު

ޓެކްސް ބަޔާން އަދި ޓެކްސް ދެއްކުން

96. މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބަޔާން

(ހ) ޤާނޫނުގެ ދަށުން، އެ މަހަކަށް މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ 1 (އެކެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުންނަށް އުޖޫރަ ދޭނަމަ، އެ މަހަކަށް "މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބަޔާން" (MIRA 601) ފޯމު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ބަޔާންގައި، އެ ފަރާތަކުން އުޖޫރަ ދޭ މީހުންގެ ތެރެއިން މި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާ ރައްދުވާ އުޖޫރަ ލިބޭ ހުރިހާ މީހުން ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ނ) އެއްވެސް މަހެއްގައި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބަޔާނެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ މަހުން ފެށިގެން ކުރިއަށްއޮތް އެ އަހަރުގެ ބާކީ މަސްތަކަށް އެ ފަރާތުން މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ރ) އަހަރުގެ ބާކީ އޮތް މުއްދަތުގައި މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނި ކުރަންޖެހޭ ފަދަ ޙާލަތެއް ނުހުންނާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ބަޔާން ހުށަހަޅަންޖެހުމުން އިސްތިސްނާކޮށްދިނުން އެދި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

97. ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ބަޔާން

(ހ) ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ބަޔާން ހުށަހަޅަން ލާޒިމުވާނީ، ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ބަޔާން ނިސްބަތްވާ އަހަރުގައި މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބަޔާނެއް ހުށަހަޅަން ލާޒިމުވިނަމައެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ބަޔާން، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅަންވާނީ، "ވިތުހޯލްޑިންގ

ބޭންކް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ބަޔާން" (MIRA 650) ފޯމު ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު، އެ ފޯމުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އުސޫލުގައި މައުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުންތަކާ އެކުގައެވެ.

(ނ) ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިތްހޯލްޑިންގ ބޭންކް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ބަޔާން، އެ ބަޔާން ނިސްބަތްވާ ބޭންކް އަހަރާ ވިދިގެން ފުރާ ބޭންކް އަހަރުގެ ފުރަތަމަ މަހުގެ 28 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ހުށަހަޅައި، އަދި ރިކޮންސިލިއޭޝަނާއި ކުރުމާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ފައިސާއެއް ދައްކަންޖެހޭނަމަ، މި ތާރީޚުގެ ނިޔަލަށް އެ ފައިސާ ދައްކަންވާނެއެވެ.

ޑިވިޑެންޑްގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ބޭންކް ބަޔާން

98. "ޑިވިޑެންޑްގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ބޭންކް ބަޔާން" (MIRA 602) ފޯމު ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ، ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތެއްގެ ފައިސާއެއް، ޑިވިޑެންޑްގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކަށް ދައްކާނަމަ، އެ ދައްކާ މަހަކުންނެވެ.

އިންޓަރެސްޓް ބޭންކް ބަޔާން

99. (ހ) ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބޭންކް ބަޔާނަކީ މި ގަވާއިދުގައި ހަވާލާދޭނީ "އިންޓަރެސްޓް ބޭންކް ބަޔާން" މި ފަދައިންނެވެ.

(ށ) އިންޓަރެސްޓް ބޭންކް ބަޔާންގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާނީ، "އިންޓަރެސްޓް ބޭންކް ބަޔާން" (MIRA 604) ފޯމެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އިންޝުއަރެންސްގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން، އިންޓަރެސްޓް ބޭންކް ބަޔާންގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާނީ، "އިންޓަރެސްޓް ބޭންކް ބަޔާން-އިންޝުއަރެންސް ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތް" (MIRA 605) ފޯމެވެ.

އިންޓެރިމް ބަޔާން

100. (ހ) ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންޓެރިމް ޕޭމަންޓާ ގުޅޭ ބަޔާނަކީ މި ގަވާއިދުގައި ހަވާލާދޭނީ "އިންޓެރިމް ބަޔާން" މި ފަދައިންނެވެ.

(ށ) އިންޓެރިމް ބަޔާންގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާނީ، "އިންޓެރިމް ބަޔާން" (MIRA 603) ފޯމެވެ.

އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓް ހިސާބުކުރުން	100-1.	(ހ) ފުރަތަމަ އިންޓަރިމް ބަޔާނުގައި ނުވަތަ ދެވަނަ އިންޓަރިމް ބަޔާނުގައި ވެސް، އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދު، ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނުވަތަ (ށ) ގެ ދަށުން އަންދާޒާކުރެވިދާނެއެވެ.
		(ށ) ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ގ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އުނިކުރާނެކަމަށް ބެލެވޭ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސްގެ އަދަދު އުނިކުރެވޭނީ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދު، ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނުވަތަ (ށ) ގެ ދަށުން އަންދާޒާކުރާ ހިސާބުގައި އެކަނިއެވެ.
އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހެޅުމުން އިސްތިސްނާވުން	101.	(ހ) ފަރުދެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ -/720,000 (ހަތް ލައްކަ ވިހި ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ އަދި ޖުމްލަ އާމްދަނީ -/2,000,000 (ދެ މިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ، އެ މުއްދަތަށް އެ ފަރުދަކު އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.
		(ށ) ޕާޓް ޕާޓްނަރޝިޕެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ -/500,000 (ފަސް ލައްކަ) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ އަދި ޖުމްލަ އާމްދަނީ -/2,000,000 (ދެ މިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ، އެ މުއްދަތަށް އެ ޕާޓް ޕާޓްނަރޝިޕުން އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.
		(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ފަރުދެއްގެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގެ ޖުމްލަ އާމްދަނީއަކީ ވަޒީފާ ދޭ އެއް ފަރާތަކުން ލިބުނު އުޖޫރަކަމުގައިވާނަމަ، އެ މުއްދަތަށް އެ ފަރުދަކު އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.
		(ރ) ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ އަދި އެ ފަރާތުގެ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނެތް ފަރާތަކަށް، އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ލިބުނު ޖުމްލަ އާމްދަނީއަކީ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީ ކަމުގައިވާނަމަ، އެ މުއްދަތަށް އެ ފަރާތުން އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.

އިންކަމް ޓެކްސް ރިޓަރނާއެކު ހުށަހަޅަންޖެހޭ މާލީ ބަޔާންތައް

102. (ހ) އިންކަމް ޓެކްސް ރިޓަރނާއެކު އަންނަނިވި މާލީ ބަޔާންތައް ހުށަހަޅަންވާނެވެ.

(1) އާމްދަނީ އާއި ހަރަދުގެ ބަޔާން؛

(2) ބެލެންސް ޝީޓް؛

(3) ފައިސާ ލިބުނު ގޮތާއި ހޭދަވި ގޮތުގެ ބަޔާން؛

(4) ހިއްސާގެ ރައުސުލްމާލަށް އައި ބަދަލުތަކުގެ ބަޔާން؛

(5) މާލީ ބަޔާންތަކާ ގުޅޭ ނޯޓްސް؛

(6) ޑިރެކްޓަރުންގެ ރިޕޯޓް؛

(7) އޮޑިޓަރުގެ ރިޕޯޓް.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޖުމްލަ އާމްދަނީ އަހަރަކަށް -/10,000,000 (ދިހަ މިލިއަން) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުނުވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އޮޑިޓަރުގެ ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ. އަދި މި ފަދަ ފަރާތްތަކުން މި ގަވާއިދުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އިޚްތިޔާރުކޮށްފައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2)، (3) އަދި (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅުމުން ވެސް އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ލިބޭ ހަމައެކަނި އާމްދަނީއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ ކުލީގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އާމްދަނީކަމަށްވާނަމަ، އަދި ބިޒްނަސް އަހަރެއްގައި އެ ފަރާތަކުން ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާ އިޚްތިޔާރުކޮށްފައިނުވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) އިން (7) ވަނަ ނަންބަރަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅުމުން އެ ފަރާތް އިސްތިސްނާވާނެއެވެ. މި ހާލަތުގައި ޢަމަލުކުރާނީ މި މާއްދާގެ (ރ) އާ ޚިލާފު ނުވާނެ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ކުންފުނިތަކަށް ފިޔަވައި އެނޫން ފަރާތްތަކުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (6) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޑިރެކްޓަރުންގެ ރިޖިސްޓަރު ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ. ކުންފުނިތަކުން ޑިރެކްޓަރުންގެ ރިޖިސްޓަރު ދަމަހައްޓަންވާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފޯމެޓާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްސް މީރާއަށް ހުށަހެޅުން

102-1. (ހ) ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަކީ ޕޭރަންޓް އެންޓިޓީއެއް ނަމަ، އެ އެންޓިޓީގެ އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާނާއެކު، އެ އެންޓިޓީ ނިސްބަތްވާ ގްރޫޕުގައި ހިމެނޭ، ހުރިހާ އެންޓިޓީއެއް ހިމެނޭ ގޮތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްސް މީރާއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްސް ތައްޔާރުކުރަންވާނީ މި ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން އެ ފަރާތަކުން ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރަންޖެހޭ އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަރޑާ އެއްގޮތަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް؛

(1) ޕޭރަންޓް އެންޓިޓީއެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނީ މި ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން އެ ފަރާތަކުން ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރަންޖެހޭ އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަރޑްތަކުން އެ އެންޓިޓީއަކީ ޕޭރަންޓް އެންޓިޓީއެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅާނަމައެވެ.

(2) ގްރޫޕު ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، ޕޭރަންޓް އެންޓިޓީއާއި އެ ޕޭރަންޓް އެންޓިޓީގެ އެންމެހައި ސަބްސިޑިއަރީތަކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޕޭރަންޓް އެންޓިޓީއަކީ ކުންފުންޏެއް ކަމުގައިވާ ނަމަ، ޤާނޫނުގެ (9) ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ބޭނުމަށް، އެ ކުންފުނިތަކުގެ ގްރޫޕުގައި ހިމެނޭ ކުންފުނިތަކާއި، އެ ކުންފުންޏާއި ޤާނޫނު އެ ކުންފުނިތަކުގެ މައްޗަށް ހިނގާ އެންމެހައި ސަބްސިޑިއަރީ ކުންފުނިތަކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ސަބްސިޑިއަރީއެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އެ ފަރާތަކުން ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރަމުންގެންދާ އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑަކުން އެ އެންޓިޓީއަކީ ކޮންޓްރޯލް އެންޓިޓީއެއްގެ ސަބްސިޑިއަރީއެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާނަމައެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އެއްވެސް އެންޓިޓީއަކުން ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްސް ތައްޔާރުކުރިކަމުގައި ވިޔަސް، ގްރޫޕުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ އެންޓިޓީއަކުންވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އެ އެންޓިޓީއަކުން ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރަމުންދާ އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑާ އެއްގޮތަށް ވަކިން ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްސް ތައްޔާރުކޮށް ވަކި އިންކަމް ޓެކްސް ރިޓަރނެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިސިންގ ގައިޑްލައިން ބޭނުންކުރުން

103. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 96 ވަނަ މާއްދާއާއި 97 ވަނަ މާއްދާއާއި 98 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ތަންފީޒުކުރެވޭނީ ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިސިންގ ގައިޑްލައިންއާ އެއްގޮތަށެވެ. އަދި، އެ ގައިޑްލައިން ގޮތުގައި ބެލެވޭނީ ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިސިންގ ގައިޑްލައިން ކަމުގައި އޯ.އީ.ސީ.ޑީ.އިން ނެރުއްވާ ގައިޑްލައިންއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެވާ ގައިޑްލައިންއަށް ބަދަލުގެނެސް، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުން ކަމަށް ބަލާ ބަދަލުކުރެވޭ ގައިޑްލައިން މާލެ ޓެކްސް އޮފީހުގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

މާލީ ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓަން

104. މި ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ރެކޯޑުތައް، އެ ފަރާތެއްގެ އިންކަމް ޓެކްސް ރިޓަރނާއި ހުށަހަޅާ ކަމުގެ މުއްދަތާ ހަމައަށް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

މާލީ ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރުމުގެ ކަންކަން

105. މި ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާލީ ހިސާބުތަކާއި ތިރީގައިވާ ތަފްސީލުތައް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ޑޮކިއުމަންޓޭޝަން ހުށަހަޅަން

106. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާލީ ހިސާބުތަކާއި ތިރީގައިވާ މިންވަރަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ޑޮކިއުމަންޓޭޝަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެ ފަރާތެއްގެ ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީއަކީ ރުފިޔާ ކަމުގައިވާނަމަ އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއަކީ ރުފިޔާއެވެ.

(ނ) އެ ފަރާތެއްގެ ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީއަކީ އެމެރިކާ ޑޮލަރު ކަމުގައިވާނަމަ އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއަކީ އެމެރިކާ ޑޮލަރެވެ.

(ރ) އެ ފަރާތެއްގެ ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީއަކީ ރުފިޔާ ފިޔަވައި އަދި އެމެރިކާ ޑޮލަރު ފިޔަވައި އެހެން ކަރަންސީއެއް ކަމުގައިވާނަމަ، ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީގެ ގޮތުގައި ރުފިޔާ ނުވަތަ އެމެރިކާ ޑޮލަރު އިޚްތިޔާރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ބ) އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީ އާއި ފަންކްޝަނަލް ކަރަންސީ ތަފާތުނަމަ، އެ ފަރާތެއްގެ މާލީ ހިސާބުތައް އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއަށް ބަދަލުކުރަންވާނީ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑް 21 (ދަ އިފެކްޓްސް އޮފް ޗޭންޖަސް އިން ފޮރިން އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓްސް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކުގެ މަތިން، މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީއިން ޝާއިޢުކުރާ، އެ ފަދަ ބަދަލުކުރުމަށް ނިސްބަތްވާ ތާރީޚުގެ އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓުގެ ±2% ("ޕްލަސް އޯ މައިނަސް" ޓޫ އިންސައްތަ) އަށްވުރެ ތަފާތު ބޭރުން އެކްސްޗޭންޖް ރޭޓެއް ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

ބަޔާން ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭ ކަރަންސީ

107. އިންޓެރިމް ބަޔާނާއި އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ތައްޔާރުކުރަންވާނީ އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއިންނެވެ.

ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ކަރަންސީ

108. (ހ) އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއަކީ ރުފިޔާ ކަމުގައިވާނަމަ، ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް އަދި އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ އިންޓެރިމް ޕޭމަންޓް ހިރާއަށް ދައްކަންވާނީ ރުފިޔާއިންނެވެ.

(ށ) އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއަކީ އެމެރިކާ ޑޮލަރު ކަމުގައިވާނަމަ، ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް އަދި އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ އިންޓެރިމް ޕޭމަންޓް ހިރާއަށް ދައްކަންވާނީ ރުފިޔާއިން ނުވަތަ އެމެރިކާ ޑޮލަރުންނެވެ.

(ނ) އެ ފަރާތެއްގެ ޕްރެޒެންޓޭޝަން ކަރަންސީއަކީ އެމެރިކާ ޑޮލަރު ކަމުގައިވެފައި، މި
މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާއިން ޓެކްސް ދައްކަމުން އިންސްޓޯލްމަންޓްކުރާނަމަ، އެ
ފަރާތަކުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދު އެމެރިކާ ޑޮލަރުން ހުށަހަޅާއިރު
ބަދަލުކުރަންވާނީ 1 (އެކެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރަށް 15.42ރ (ފަނަރަ ރުފިޔާ ސާޅީސް
ދެ ލާރި) ގެ ރޭޓުންނެވެ.

(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އަދި
މުވައްޒަފުންގެ ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންވާނީ ދިވެހި ރުފިޔާއިންނެވެ.

ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވުން

109. (ހ) ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، އޭނާ މަރުވި ދުވަހުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން
30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ ވާރިސުން އެ ކަން މީރާއަށް
އަންގަންވާނެއެވެ. މި ގޮތުން އަންގާއިރު އެ މީހާ މަރުވިކަން އެނގޭނެ ރަސްމީ
ލިޔުމެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއްގެ ކޮޕީއެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) ގާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، މަރުވި މީހާގެ ތަރިކައިގެ
އިލްތިޒާމުތަކަށް ޒިންމާވާން ފަރާތެއް ނުވަތަ ފަރާތްތައް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި، އެ
މީހާ މަރުވި ދުވަހުން ފެށިގެން 90 (ނުވަދިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ
މައްސަލަ ޝަރުޢީ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަކީ އޭނާގެ ވާރިސުންގެ ޒިންމާއެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް، މަރުވި މީހާގެ ވާރިސުން
އަމަލުކޮށްފައި ނުވާނަމަ، މަރުވި މީހާގެ ތަރިކައިގެ އިލްތިޒާމުތަކަށް ޒިންމާވާން
ފަރާތެއް ނުވަތަ ފަރާތްތައް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި މީރާއިން އެ މައްސަލަ ޝަރުޢީ
ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

(ރ) ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތް މަރުވެފައިވި ނަމަވެސް، ދިރިހުރި މީހަކަށް ލިބިދޭ ފަދައިން
ގާނޫނުން ލިބިދޭ އެންމެހައި ޙައްޤުތައް މަރުވި މީހާގެ ތަރިކައިގެ އިލްތިޒާމުތަކަށް
ޒިންމާވާ ފަރާތަށް ލިބިދޭނެއެވެ.

(ބ) ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ ތަރިކައިން ނަގާ ޓެކްސް ދެއްކުން
އަމަލުކުރަނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ އޭނާ މަރުވި ދުވަހު އޭނާގެ އެންމެފަހު ރިޕޯޓުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނީއެވެ.

(2) މަރުވި މީހާގެ ފަރާތުން އޭނާގެ އެންމެފަހު ރިޕޯޓުކުރާ މުއްދަތަށް ޓެކްސް ބަޔާނެއް ހުށަހަޅަންޖެހޭނަމަ، ނުވަތަ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނަމަ ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހެޅުމާއި ޓެކްސް ދެއްކުމުގެ ސުންގަޑިއަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚުގެ ތެރެއިން ފަހުން އަންނަ ދުވަހެކެވެ.

(i) ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚު؛

(ii) މަރުވި މީހާގެ ތަރިކާގެ އިންތިޒާމުކަމަށް ޒިންމާވާން ފަރާތެއް ޝަރުޢީ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ދުވަހުން ފެށިގެން އަންނަ ފުރަތަމަ ޖޫން މަހުގެ 30 ވަނަ ދުވަސް.

(3) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެންމެފަހު ރިޕޯޓުކުރާ މުއްދަތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ އަދަދަށް ބިނާކޮށް އެއްވެސް އިންޒާރެއް ޖޫރިމަނާއެއް ދައްކަން ނުޖެހޭނެއެވެ.

(ޔ) ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާއާއި 55 މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އޭނާގެ ވިޔަފާރީގެ ތަރިކާގެ އިންތިޒާމުތަކާ ގުޅިގެން އަމަލުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) އެ މީހާ މަރުވި ދުވަހު ހިނގަމުންދާ މަހެއް ހުށަހަޅަންޖެހޭ، ޤާނޫނުގެ 57 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރީގެ ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހެޅުމާއި ފައިސާ ދެއްކުމުގެ ސުންގަޑިއަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚުގެ ތެރެއިން ފަހުން އަންނަ ދުވަހެކެވެ.

(i) ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚު؛

(ii) މަރުވި މީހާގެ ޓެކްހާގުޅޭ އިލްތިޒާމުތަކަށް ޒިންމާވާން ފަރާތެއް ޝަރުޢީ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ދުވަހާ ޖެހިގެން އަންނަ މަހުގެ 15 ވަނަ ދުވަސް.

(2) އެ މީހާ މަރުވި ދުވަހު ހިނގަމުންދާ ޓެކްސް އަހަރަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ގާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ފޯމު ހުށަހެޅުމާއި ފައިސާ ދެއްކުމުގެ ސުންގަޑިއަކީ، މަރުވި މީހާގެ ޓެކްހާގުޅޭ އިލްތިޒާމުތަކަށް ޒިންމާވާން ފަރާތެއް ޝަރުޢީ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ދުވަހާ ހިނގާ ޓެކްސް އަހަރުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ރިކޮންސިލިއޭޝަން ފޯމު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ސުންގަޑިއެވެ.

(ކ) މީހަކު މަރުވިއިރު، އޭނާގެ ޓެކްހާގުޅޭ އިލްތިޒާމުތައް އޮތްނަމަ، ނުވަތަ އޭނާގެ އެންމެފަހު ހިސާބުކުރު މުއްދަތަކަށް ނުވަތަ މަހަކަށް އިލްތިޒާމުތައް އުފުލާކަމަށް އަންދާޒާކުރެވޭނަމަ، މި މާއްދާގެ (ށ) އަށް އިތުރުކުރުމުން އެ މީހާގެ ވާރިސުންގެ މައްޗަށް ވާޖިބުވެއެވެ.

(އ) ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވުމަށްފަހު، އޭނާގެ ވާރުތައިން ލިބޭ އާމްދަނީ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ބޭނުންކުރަމުންދާނަމަ، އެ ގޮތުން ބޭނުންކުރަމުންދާ އާމްދަނިއަކީ، ގާނޫނުގެ ބޭނުމަށް، އެ މީހުން ބޭނުންކުރަމުންދާ އާމްދަނިއެކެވެ. އަދި އެ އާމްދަނިން ޓެކްސް ދެއްކުމަށް އެ އާމްދަނިން ބޭނުންކުރަމުންދާ ފަރާތް ފުރިހަމައަށް ޒިންމާވާންވާނެއެވެ.

(ވ) ޓެކްސް ދައްކާ މީހަކު މަރުވުމަށްފަހު، އޭނާގެ ނަމުގައި ގާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިއެއް އޮތުން ފަރާތަކުން ހިންގަމުންދާނަމަ، އެ ވިޔަފާރިއަކާ ގުޅިގެން އުފެދޭ ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާއާއި 55 މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްހުގެ އެންމެހައި އިލްތިޒާމުތަކާ އެ ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ފަރާތެއްގެ އިލްތިޒާމުތަކެކެވެ.

ފަނަރަވަނަ ބާބު

ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދައްކާ ޓެކްސަށް ދޭ ކްރެޑިޓް

ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އަދަދުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ އަދަދު

110. (ހ) ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް، ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އާމްދަނީގެ ނިސްބަތް އަދަދުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ އަދަދު ހިސާބުކުރާނީ، އަންނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

$$\frac{A}{B} \times C$$

A = ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އާމްދަނީގެ ނިސްބަތް އަދަދު

B = ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހިސާބުކުރާ ޓެކްސް ބިނާކުރާ އާމްދަނީގެ ޖުމްލަ

C = ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ އަދަދު (ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުނިކުރާ ޓެކްސް ކްރެޑިޓް ގެ އަދަދު އުނިކުރުމުގެ ކުރިން)

(ށ) ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އާމްދަނީގެ ނިސްބަތް އަދަދު ހިސާބުކުރުމުގައި، ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ވެފައިވާ ޚަރަދުތައް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އާމްދަނީގެ ނިސްބަތް އަދަދު ހިސާބުކުރުމުގައި ވެފައިވާ ޚަރަދުތައް އުނި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ބަދަލުވުން

111. ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތާއި މި ގަވާއިދުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ބަދަލުވާނަމަ، ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް "ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސް" ގެ އަދަދު ހިސާބުކުރާނީ، ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ޓެކްސް ދައްކާފައިވާ އާމްދަނީން، އެ ފަރާތުގެ ޖުމްލަ އާމްދަނީގައި ހިމެނިފައިވާ އަދަދުގެ ނިސްބަތުންނެވެ.

ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި އަދަދެއް އުނި ނުކުރެވޭނެ ހާލަތްތައް

112. އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި، ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދައްކާ ޓެކްސަށް ދޭ ކްރެޑިޓްގެ ގޮތުގައި އަދަދެއް އުނި ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ހ) ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، "ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސް" ގެ އަދަދަކީ 0 (ސުމެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ކުޑަ އަދަދަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(ށ) ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (2) ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޑިވިޑެންޑްއިން ބާކީން ލިބެން އޮތްދަރަނީގެ ނަޤްދު ޢަދަދުން ޑިވިޑެންޑާއްޗާގައި ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް" ގެ ޢަދަދަކީ 0 (ސުމެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ކުޑަ ޢަދަދަކަށްވުން.

ކޮންޓްރޯލްޑް ފޮރިން އެންޓިޓީ ކޮންޓްރޯލްކުރާ ފަރާތަކަށް ދޭ ޓެކްސް ކްރެޑިޓް

113. (ހ) ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ޤާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮންޓްރޯލްޑް ފޮރިން އެންޓިޓީއަކުން ޑިވިޑެންޑްއިން ބާކީގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސްގެ ޢަދަދުން، އެފަދަ ޝަރީކުން ކޮންޓްރޯލްކުރާ ޑިވިޑެންޑާގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތަށް ނިސްބަތްވާ މިންވަރަކީ، ޑިވިޑެންޑާއިން ބާކީގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސް ކަމަށް ބެލިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ޙައްޤުވާ ޙާލަތުގައި، ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޑިވިޑެންޑްއިން ބާކީގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސް" ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

$$\frac{A}{B} \times C$$

A = ޑިވިޑެންޑާއްޗާގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ހިއްސާ

B = ހިއްސާގެ ޖުމްލަ

C = އެ ކޮންޓްރޯލްޑް ފޮރިން އެންޓިޓީއިން ޑިވިޑެންޑްއިން ބާކީގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސްގެ ޖުމްލަ

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ޙައްޤުވާ ޙާލަތުގައި، ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޑިވިޑެންޑްއިން ބާކީން ލިބެން އޮތްދަރަނީގެ ނަޤްދު ޢަދަދު" އަކީ ޤާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފޯމިއުލާ ބޭނުންކޮށްގެން ހިސާބުކުރާ ޢަދަދެވެ.

ސާދަވަނަ ބާބު

އާއްމު މާއްދާތައް

ފައިސާ ދައްކާ ތާރީޚު

114. ޤާނޫނުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، ފައިސާ ދައްކާ ތާރީޚުގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ތާރީޚުތަކެވެ.

(ހ) ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ ނަގުދު ފައިސާއިން ކަމުގައިވާނަމަ، ފައިސާ ލިބެންޖެހޭ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ބަލައިގަންނަ ފަރާތަކަށް އެ ފައިސާ ދެއްކި ތާރީޚެވެ.

(ށ) ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ ޗެކަކުން ނަމަ، އެ ޗެކު ބޭންކަށް ހުށަހެޅި ތާރީޚެވެ.

(ނ) ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ ޑިމާންޑް ޑްރާފްޓަކުން ނުވަތަ ޕޭ އޯޑަރަކުން ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ޑިމާންޑް ޑްރާފްޓް ނުވަތަ ޕޭ އޯޑަރު ހެދި ތާރީޚެވެ.

(ރ) ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ ހިސާބުތަކުން އަމިއްލައަށް ކެނޑޭ ގޮތަށް ކަމުގައިވާނަމަ، ނުވަތަ އެ ފައިސާގެ އެކައުންޓް (ކަރަންޓް އެކައުންޓް ހިސާބުގެ ބޭނުމަށް) ކެނޑޭ ގޮތަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ އެޑްޖަސްޓްމަންޓް ހަދާ އެކައުންޓް ޑެބިޓްކުރި ތާރީޚެވެ.

ފައިސާ ދައްކަންޖެހުނު ތާރީޚު

115. (ހ) ޤާނޫނުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ހިސާބުތަކުގައި އެ ފައިސާއަކީ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުނު ތާރީޚު ކަމަށް ބަލާނީ އެވަނީ އަންނަނިވި ތާރީޚުތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިން އަންނަ ތާރީޚެވެ.

(1) ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތުގެ ހިސާބުތަކުގައި، އެ ފައިސާގެ އަދަދަކީ އެހެން ފަރާތަކަށް ދެއްކުން ލާޒިމު ފައިސާއެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅޭ ތާރީޚު؛

(2) މާލީ ހިސާބުތަކާ ކަމާ ގުޅިގެން، ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތުން، އެހެން ފަރާތަކަށް އަދާކުރުން ލާޒިމު ޒިންމާއެއް އުފެދުނު ތާރީޚު.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް އެ ފަރާތަކަށް ދައްކަންޖެހޭނީ އެ މަހެއްގެ ކޮން ދުވަހެއްގައިކަން ބަޔާން ކުރެވިފައި ނުވާ ހާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ، އެ ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ތާރީޚުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާނީ އެ މަހުގެ އެންމެ ފަހު ދުވަހެވެ.

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަދޭ ބައިނަލްއަޤުވާމީ އިދާރާތައް

116. ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) ގެ ބޭނުމަށް، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަދޭ ބައިނަލް އަޤުވާމީ އިދާރާތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ:

(ހ) ދިވެހިރާއްޖެއިން މެންބަރުވެފައިވާ ގޮތުގައި ބައިވެރިވާ އެންމެހައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ޖަމާޢަތްތަކާއި އިދާރާތައް؛

(ށ) ދިނުމާގެ ފައުޅުތަކުގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ އިއްތިޙާދުތަކާއި ޖަމާޢަތްތައް؛

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކުން ކޮންޓްރޯލްކުރާ އިދާރާތައް.

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދިރިހުރިވާ ތަޢުލީމީ ދާ މަދަރުސާތަކާއި ރިސާރޗް މަދަރުސާތައް

117. ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ބޭނުމަށް، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ހުއްދަ ދިރިހުރިވާ ތަޢުލީމީ ދާ މަދަރުސާތަކާއި ރިސާރޗްކުރާ މަދަރުސާތަކަކީ، މޯލްޑިވްސް ކޮލިފިކޭޝަންސް އޮތޯރިޓީން އެކްރެޑިޓްކުރާ ތަޢުލީމީ ދާ މަދަރުސާތަކާއި ރިސާރޗްކުރާ މަދަރުސާތަކެވެ.

ޗެރިޓީގެ ސްޓޭޓަސް

118. (ހ) ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ބޭނުމަށް، ޗެރިޓީގެ ސްޓޭޓަސް ސަޓިފިކެޓް ދިނުމަށްޓަކައި، އެންމެންނަށް އަދަދުތަކުގެ ޖުމުލައެވެ.

(1) ތަޢުލީމު ދާ މަދަރުސާއެއް ނުވަތަ ރިސާރޗް މަދަރުސާއެއް ދައްކާ ބިޒްނަސް ނޫން؛

(2) ސްޓަޑީއާއި (މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ކޮލިފިކޭޝަން ހިމެނޭ ކޯސް މިންވަރަކަށް)؛

(3) ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމަށް ނުވަތަ ރިސާރޗްކުރުމަށް ދިރިއުޅޭ އެހީއަށް ނުވަތަ ސްކޮލަރޝިޕްއަކަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެ ފަރާތް

ދެދެދު އިކޮނޮމީ ކުލާހުގައި ދަތުރުކުރުމަށް ދެވޭ ޓިކެޓުގެ އަދު (އަހަރަކު 1
(އެކެއް) ފަހަރު)؛

119. ކައިވެނީގެ މުނާސަބަތުގައި ލިބޭ ހަދިޔާ

ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ގ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ (ii) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް
ހަދިޔާއަކީ ކައިވެނީގެ މުނާސަބަތުގައި ލިބުނު އެއްޗެއްކަމަށް ބަލާނީ، އެ އެއްޗެއް ކައިވެނީގެ
މުނާސަބަތުގައި ކައިވެނިކުރާ ދެ މީހުންކުރެ މީހަކަށް ލިބުނީ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހުގެ ކުރިން
ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހު، ނުވަތަ ކައިވެނިކުރާ
ދުވަހުގެ ފަހުން ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނަމައެވެ.

120. ދިރިއުޅޭ ގެން ނުވަތަ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ޤާއިމުވެފައިވާ ގެން

(ހ) ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޖ) އަދި 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ (2) ވަނަ
ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް، މީހެއްގެ ދިރިއުޅޭ ގެން ނުވަތަ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި
ޤާއިމުވެފައިވާ ގެއަކީ، އެ މީހަކަށް އެ ގެއެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ލިބިގެން ހުރިގެން
ފިރިގެން ނުވަތަ އެ ތަނުގެ ފަރާތުން އަނެއް ތަނުގެ ފަރާތުން ފިރިގެން، އެ ތަނެއްގައި އެ
މީހަކު ދުރުނުވެ ދިރިއުޅެމުންގޮސް 2 (ދެ) އަހަރަށްވުރެ ކުރުނޫން މުއްދަތަކަށް
ޤާއިމުވެފައިވާ ގެއަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އަންނަނިވި
ސަބަބުތަކުން ކުރެ ސަބަބަކާހުރެ އެ ގޭގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން
މެދުކަނޑާލުން ނަމަވެސް، އެ ގޮތުން މެދުކަނޑާލާ މުއްދަތުގައި އެ ގެން ކުއްޔަށްދޫކޮށްފައިނުވާ
ނުވަތަ އެއްވެސް ގޮތަކަށް އެ ގެއިން އާމްދަނީއެއް ހޯދައިފައި ނުވާނަމަ، އެހާ އެ
ގެއެއްގައި މެދުނުކެނޑި ދިރިއުޅުމުން ގޮސްފައިވާ ކަމަށް ބަލަންވާނެއެވެ.

(1) އެހާ އާދަވެގެން ދިރިއުޅޭ ގެން، އަލުން އިމާރާތްކުރުމަށް ނުވަތަ
މަރާމާތުކުރުމަށްޓަކައި އެހާގެ ދިރިއުޅުން އެހެން ގެއަކަށް
ބަދަލުކޮށްފައިވިނަމަވެސް އަދި އެ ގެން އިމާރާތްކޮށް ނިމުމުން ނުވަތަ
މަރާމާތުކޮށް ނިމުމުން ދިރިއުޅުން އެ ގެއަށް ބަދަލުކޮށްފައިވުން؛

(2) އެހާ އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ ސަބަބުން އެހެން ގެއެއްގައި ދިރިއުޅުން އެހާއަށް
މަޖުބޫރުވެފައިވުން؛

(3) އޭނާ އެތަނުގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން ގެދޮރުނެތި ސިއްޙީ ފަރުވާއެއް ހޯދުމަށް ނުވަތަ ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމަށް އެހެން ތަނެއްގައި ދިގުމުއްދަތަކަށް ހުންނަންޖެހުމުން ކަމަށްވާނަމަ، އެ މުއްދަތުގައި އޭނާގެ ދިރިއުޅޭ ތަން ހުރީ ހުސްކޮށް ނުވަތަ އެ ތަނުގައި އެ މުއްދަތުގައި ދިރިއުޅުނީ އެ ތަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަޤްސަދުގައި އޭނާގެ ހިޔާގެ ލީޒު ކަމުގައިވިޔަސް.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އެ އަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގައި، ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަދި 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ލިބޭނީ އޭނާ އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން ގެދޮރުނެތުން މުއްދަތުގެ ކުރިން އަދި ފަހުންވެސް އެ ތަނަކީ އޭނާ އާދަވެގެން ދިރިއުޅޭ ތަނަށްވުމާއެކު، އޭނާ އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން ގެދޮރުނެތުން މުއްދަތުގައި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަދި 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާއެއް ބޭނުންކޮށްފައި ނުވާނަމައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނެއްގެ ބައެއް، ދިރިއުޅުން ފިޔަވައި އެހެން ބޭނުމަކަށް ބޭނުންކުރާނަމަ، އެ ބައަކީ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ތަނެއްގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ބައެއް ނޫނެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިރިއުޅުން ފިޔަވައި އެހެން ބޭނުމަކަށް ބޭނުންކުރުމުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި، ދިރިއުޅޭ ތަނުގައި އެހެން ކަމަކަށް ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ތަނެއް ނޫނީ، އެހެން ކަމަކަށް އެ ތަނުގެ ބައެއް ބޭނުންކުރުން ނުހިމެނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނެއް ތަބްދީލުކުރުމުން ލިބޭ ފައިދާއިން އިސްތިސްނާވާ އަދަދު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) ތަބްދީލުކުރި ތަނަކީ ވަކި ބައިބަޔަށް ބަހައިލެވޭ ޔުނިޓްތަކަކަށްވެފައި، އަދި އެއިން ކޮންމެ ޔުނިޓެއް ވަކިވަކިން ދިރިއުޅުމަށް ނުވަތަ އެހެން ބޭނުމަކަށް ވިޔަސް ބޭނުންކުރެވޭފަދަ ޔުނިޓެއްނަމަ، ތިރީގައިވާ ފޯމިއުލާ ބޭނުންކުރަންވާނެއެވެ.

$\frac{A}{B}$ x C

A = ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ޤާއިމުވެފައިވާ ތަނުގެ މާނައިގައި
ހިމެނޭ ދުވަހުގެ އަދަދު

B = ތަޞައްރުފުކުރި ތަނުގައި ހުރި ޖުމްލަ ދުވަހުގެ އަދަދު

C = ތަޞައްރުފުކޮށްގެން ލިބުނު ޖުމްލަ ފައިދާ

(2) ތަޞައްރުފުކުރި ތަނަކީ މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަހައިނުލެވޭ ތަނެއްނަމަ، އެކަށީގެންވާ އަދުލުވެރި އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.

(3) ތަޞައްރުފުކުރި ތަނަކީ މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) އަދި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންވެސް ބަހައިނުލެވޭ ތަނެއްނަމަ، އެ ތަނުގެ ފްލޯ އޭރިއާގެ ނިސްބަތުން ބިނާކޮށެވެ.

(ނ) ތަޞައްރުފުކުރި ތަން އިމާރާތްކޮށްފައިވަނީ، އެ ފަރާތުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިމުގައިނަމަ، ތަޞައްރުފުކުރި އަގުގެ ތެރޭގައި އެ ބިމުގެ އަގުވެސް ހިމެނޭނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނެއް އިމާރާތްކޮށްފައި ހުރި ބިމުގެ ބައެއް، އެ އިމާރާތް ނުހިމަނާ ގޮތުން ތަޞައްރުފުކޮށްފިނަމަ، އެ ގޮތުން ތަޞައްރުފުކުރި ބައަށް ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަދި 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާ ހަމައެއްނުވާނެއެވެ.

(ބ) (1) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނަކީ 2 (ދޭއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުން މިލްކުވެރިކަން ހިއްސާކުރާ ތަނެއްނަމަ، އެ ތަނުގެ މިލްކުވެރިކަން ނިސްބަތްވާ ވަކިވަކި މީހުންނަށް ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަދި 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާ ލިބޭނީ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް އެ މީހެއްގެ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާނަމައެވެ.

(2) މި މާއްދާގެ (ވ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޒަކާތުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢާ ނުލިބޭ މިފަދަ ހުރިނަމަ އެ ޢަދަދު ޢަބްދުލްޤާދިރުގެން ލިބިފައިވާ އާމްދަނީން އެ މިންވަރު ނިސްބަތްވާ ބައެއް އިސްލާމީ ސުލޫކާއި ނުލިބޭނެއެވެ.

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ފޮނުވާ ރިޕޯޓް އުސޫލުތައް

·121 އުޖޫރައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިނާޔަތެއް ނުވަތަ މަސްރޫފެއްގެ ޙާލަތު ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ފޮނުވާ ހިސާބުކުރާ ގޮތް މި ގަވާއިދުގެ ހަތަރު ވަނަ ބާބުގައި ކަނޑައަޅާފައި ނުވާ އިނާޔަތެއް މަސްރޫފާއި ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އަދި ކަނޑައެޅެން ނެތް އުސޫލުތަކެއް މުދަލެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް މަސްރޫފެއްގެ ވެރިފަރާތް ފޮނުވާ ރިޕޯޓް ކަނޑައެޅުން؛ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން، އިންޓަރނޭޝަނަލް ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓިންގ ސްޓޭންޑަޑް 13 (ފެއަރ ވެލިއު މެޜަރމަންޓް) ގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށެވެ.

ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ ރިޕޯޓިންގ މިންގަނޑުތައް

·122 ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ބަލައިގަންނަ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކަކީ؛

(ހ) އިންޓަރނޭޝަނަލް ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓިންގ ސްޓޭންޑަޑްސް (IFRS) އަދި އިންޓަރނޭޝަނަލް އެކައުންޓިންގ ސްޓޭންޑަޑްސް (IAS)؛

(ށ) އިންޓަރނޭޝަނަލް ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓިންގ ސްޓޭންޑަޑްސް ފޯރ ސްމޯލް އެންޑް މީޑިއަމް ސައިޒްޑް އެންޓިޓީސް (IFRS for SMEs)؛

(ނ) އެކައުންޓިންގ އެންޑް އޯޑިޓިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ފޯރ އިސްލާމިކް ފައިނޭންޝަލް އިންސްޓިޓިއުޝަންސް (AAOIFI) ސްޓޭންޑަޑްސް.

ރިފަންޑް ދިނުން

·123 (ހ) ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަކުން، ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނުވަތަ 46 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ބަޔާނުގެ ނަތީޖާއަކީ، އެ ފަރާތަކުން ދައްކަންޖެހޭ މިންވަރަށްވުރެ އިތުރަށް ޓެކްސް ދެއްކިފައިވުން ކަމަށްވާނަމަ، އިތުރަށް ދެއްކިފައިވާ ޓެކްސްގެ މިންވަރު މިއާއިން އެ ފަރާތަކަށް ދިނުމުގެ އަމަލުކުރާނީ އަންނިވި ގޮތަށެވެ.

(1) ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން މިއަދަށް އެ ފަދަ ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި ހުރި ފައިސާއިން އަޅައިކެނޑުން؛ ނުވަތަ

(2) ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން މީރާއަށް އެ ވަގުތު ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި ހުރި ފައިސާއެއް ނެތްނަމަ، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް ފައިސާއިން އެ މިންވަރު ދިނުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ، އިތުރަށް ދެއްކިފައިވާ ޓެކްސް، ކުރިއަށްހުރި މުއްދަތުތަކުގައި މީރާއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއިން އުނިކުރުމަށް ބެހެއްޓިދާނެއެވެ.

އެސެޓްގެ ވެރިފަރާތް

124. (ހ) މި ގާނޫނުގެ ބޭނުމަށް، އެސެޓްގެ ވެރިފަރާތަކީ، އެ އެސެޓްގެ ޤާނޫނީ ވެރިފަރާތެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ފައިނޭންސް ލީސެއްގެ ދަށުން ހޯދާފައިވާ އެސެޓްގެ ވެރިފަރާތަކީ އެ އެސެޓުގެ "ލެސީ" އެވެ. އަދި މި ގާނޫނުގައި "ލެސޯ" އަކީ، އެސެޓުގެ ވެރިފަރާތެއް ނޫނެވެ.

އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް އުޖޫރައިގެ މައުލޫމާތު ދިނުން

125. އެ ފަރާތުން އުޖޫރަ ދޭ ކޮންމެ މީހަކަށް، އެ ފަރާތުން ދޭ އުޖޫރައިގެ ތަފްސީލު އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން ލިޔުމުން ދޭންވާނެއެވެ.

(ހ) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަންޖެހޭ މީހެއްނަމަ، އެ މަހުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އުޖޫރައިގެ އަދަދު އެ މަހެއްގެ މުސާރަ ސްލިޕްގައި ހިމަނައިގެން؛

(ށ) އުޖޫރަ ލިބޭ މީހާއަށް މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރަން ނުޖެހޭ މީހެއްނަމަ، ޓެކްސް އަހަރެއް ނިމޭތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ޓެކްސް އަހަރަށް ދޭން ޖެހުނު އުޖޫރައިގެ ޖުމްލަ އަދަދު.

ހިންގުމާއި ކޮންޓްރޯލް

126. ޤާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ ބޭނުމަށް، ކުންފުނީގެ ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ހިންގުމާއި ކޮންޓްރޯލް އޮތް ކަން ކަނޑައެޅުމުގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް މިއީ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއްގެ ހިންގުމުގެ މައިގަނޑު މަސައްކަތާއި ކޮންޓްރޯލް އޮތް ކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރާނެ ހަމައެކަނި ކަންތައްތަކެއް ނޫނެވެ.

(ހ) ޖެރެޓަބަރުންގެ ޕޯޓުގެ ބައުދަލުފުވުންތަކާއި ނުވަތަ ޕްރޮޕަރޓީގެ ބައުދަލުފުވުންތަކާއި އާންމު ގޮތުގައި ބޭއްވާ ތަން؛

(ށ) އާންމު ސިޔާސަތުތަކާއި ސްޓެންޑަރޑް މީސްރާބްތަކާއި މިހާރު ފައިބަސްޓޮކްތަކާއި މިހާރު މާލި ނިޒާމުތަކާއި ގުޅޭ ކަންކަން ހިންގާ ތަން؛

(ނ) ޕްރޮސެސިންގ ޖީތަ ގޮތުގައި ޢަމަލުކުރެވޭ، ޕްރޮސެސިންގއަށް ރިޕޯޓުކުރާ އެކުލަވައިލެވޭ ސްޓޭންޑަރޑް ރިޕޯޓު ދެމެހެއްޓުމަށް މުނާސަބު ތަން.

ޞުކޫކު މުދާ

127. ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް، "ޞުކޫކު މުދާ" ގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި، ޞުކޫކު މުދަލަކީ އިތުރު ފުރިހަމަ ކަމެއް ގެނެސްދިނުމަށްޓަކައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ މުދަލާއި، ލައިވްސްޓޮކާއި، އަދި ދަނޑުވެރިކަމަށް ނުވަތަ ޕޯލްޓްރީއަށް ބޭނުންކުރާ އިކުއިޕްމަންޓާއި ޓޫލްސް ޕްރޮޕަޓީއާއި ގުދަނާއި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބޭ ޙައްޤުތަކާއި، ވަގުތީގޮތުން ދޫކުރާ ފުރުޞަތުގެ ޞުކޫކު މުދަލަކަށް ފައިދާއެއް ލިބިގެންވާނޭ ޙައްޤާއި، މަޢުދަނު ނުވަތަ އެހެން ނަތީޖާތަކެއް ރިސޯސްއެއް ނެގުމުގެ މަސައްކަތާ ގުޅިގެން މުޤާބިލުގައި ލިބެމުންދާ ޙައްޤު އަދި އެ ފަދަ މަސައްކަތެއް ކުރުމުގެ ޙައްޤާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަހަރަށް މުދަލާއި ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ވަޞީލަތެއް ނުވަތަ ހުއްދަ ހިމެނޭއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް، ޞުކޫކު މުދަލުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ކަނޑުގައި ކަބޮޑު އަދި މަސްދަރުތަކެއް ނުހިމެނެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޕްރޮވައިޑްކުރާ ހިދުމަތް

128. ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (6) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް، އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައި ބަލާނީ ހިދުމަތް ޕްރޮވައިޑްކުރެވުނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކަމަށެވެ.

(ހ) އެ ހިދުމަތް ނުވަތަ އެ ހިދުމަތުން ބައެއް ޕްރޮވައިޑްކުރެވޭ ވަގުތު ހިދުމަތް ޕްރޮވައިޑް ކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރެން؛ ނުވަތަ

(ށ) އެ ހިދުމަތް ނުވަތަ އެ ހިދުމަތުން ބައެއް ޕްރޮވައިޑްކުރެވޭ، ހިދުމަތް ދޭ ފަރާތުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި މުވައްސަސާއެއް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި އެޖެންޓެއް މެދުވެރިކޮށް ކަމަށްވުން.

ސަތާރަވަނަ ބާބު
މާނަކުރުން

މާނަކުރުން

129. މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެން ގޮތަކަށް ބުނެފައިނުވާހާ ހިނދަކު:

(ހ) "އިންޓަރެސްޓް" ގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި، ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ހގ) ގައި މާނަކޮށްދީފައިވާ ފައިނޭންސް ލީސް ގެ އިންޓަރެސްޓް ހިމެނެއެވެ.

(ށ) "ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 25/2019 (އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު) އަށެވެ.

އަށާރަވަނަ ބާބު
ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރުން

ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން

130. މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ގަވާއިދު، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.

އުވައިލެވޭ ގަވާއިދު

131. މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ދުވަހުން ފެށިގެން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-1090 (އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު) އުވިއްޖެއެވެ.